

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

20 Ιουλίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 114

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5321

Μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού(ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 (Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) - Τροποποίηση του ν. 4961/2022 (Α' 146) και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1689 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ης ΙΟΥΝΙΟΥ 2024 ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΚ) 300/2008, (ΕΕ) 167/2013, (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 ΚΑΙ (ΕΕ) 2019/2144 ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 ΚΑΙ (ΕΕ) 2020/1828 (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΘΝΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Άρθρο 3 Αρχές εποπτείας της αγοράς

Άρθρο 4 Ενιαίο σημείο επαφής

Άρθρο 5 Κοινοποιούσα αρχή

Άρθρο 6 Κέντρο συντονισμού και τεχνογνωσίας για την Τεχνητή Νοημοσύνη

Άρθρο 7 Ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 8 Συνεργασία μεταξύ αρχών εποπτείας της αγοράς

Άρθρο 9 Συνεργασία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα με άλλες αρχές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Άρθρο 10 Διαδικασία αξιολόγησης της κάλυψης των προϋποθέσεων του άρθρου 31 του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη από υφιστάμενους κοινοποιημένους οργανισμούς σύμφωνα με τη νομοθεσία εναρμόνισης

Άρθρο 11 Ορισμός κοινοποιημένου οργανισμού για την αξιολόγηση ορισμένων συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης υψηλού κινδύνου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Άρθρο 12 Ρυθμιστικό δοκιμαστήριο Τεχνητής Νοημοσύνης

Άρθρο 13 Δοκιμές συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης υψηλού κινδύνου σε πραγματικές συνθήκες εκτός ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων Τεχνητής Νοημοσύνης

Άρθρο 14 Τήρηση εγγράφων τεκμηρίωσης

Άρθρο 15 Ορισμός εκπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

Άρθρο 16 Διοικητικές κυρώσεις

Άρθρο 17 Δημοσιότητα κυρώσεων

Άρθρο 18 Ανάκτηση εξόδων εποπτείας από τις αρχές εποπτείας της αγοράς

Άρθρο 19 Δικαίωμα δικαστικής προστασίας

Άρθρο 20 Προσθήκη παραβάσεων των διατάξεων του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4990/2022 - Τροποποίηση Παραρτήματος ν. 4990/2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 21 Μητρώο συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης

Άρθρο 22 Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης

Άρθρο 23 Απαγόρευση αφαίρεσης των σημάνσεων διαφάνειας του άρθρου 50 του Κανονισμού 2024/1689 για περιεχόμενο βαθυπαραποίησης (deepfakes)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α'

Άρθρο 24 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α'

Άρθρο 25 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α'

Άρθρο 26 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α'

ΜΕΡΟΣ Β': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ**

Άρθρο 27 Ειδικές ρυθμίσεις για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 5076/2023

Άρθρο 28 Εξουσιοδοτικές διατάξεις για ζητήματα του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο» - Τροποποίηση άρθρου 31 ν. 5076/2023

Άρθρο 29 Μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή των άρθρων 8, 9 και 10 του ν. 5142/2024 - Προσθήκη παρ. 2, 3 και 4 στο άρθρο 32 του ν. 5142/2024

Άρθρο 30 Μεταβατικές διατάξεις για το προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 6 άρθρου 20 ν. 4512/2018

Άρθρο 31 Διατάξεις για τη στελέχωση του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 17 του ν. 4512/2018

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΕΨΥ) - SUPPORT.GOV.GR ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 32 Ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. α' βαθμού - Τροποποίηση άρθρου 28Α ν. 4727/2020

Άρθρο 33 Πλατφόρμα Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης - ΕΨΥ - support.gov.gr - Προσθήκη άρθρου 28Γ και παρ. 19Α στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020

Άρθρο 34 Διόρθωση παροραμάτων στο άρθρο 98Δ του ν. 4727/2020

Άρθρο 35 Ανάρτηση και καταχώριση των εγγράφων του Δημοσίου στο «Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου» - Τροποποίηση άρθρου 67 ν. 4727/2020

Άρθρο 36 Κυβερνητικά νέφη - Έκδοση πολιτικής χρήσης υπολογιστικών υποδομών νέφους - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 87 και παρ. 53 άρθρου 107 ν. 4727/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 37 Διάρκεια ισχύος συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου προσωπικού της Η.ΔΥ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.

Άρθρο 38 Τροποποίηση διάρκειας πρώτης διαχειριστικής περιόδου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)» - Τροποποίηση εσωτερικού άρθρου εικοστού δεύτερου άρθρου 8 ν. 5263/2025

Άρθρο 39 Καθήκον εχεμύθειας προσωπικού Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 14 ν. 5086/2024

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΛΗΞΙΑΡΧΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Άρθρο 40 Καθήκοντα ληξιάρχου - Αντικατάσταση άρθρου 4 ν. 344/1976

Άρθρο 41 Ληξιαρχικά βιβλία - Ληξιαρχικές πράξεις - Αντικατάσταση άρθρου 8 ν. 344/1976

Άρθρο 42 Στοιχεία που περιέχονται σε κάθε ληξιαρχική πράξη - Αντικατάσταση άρθρου 9 ν. 344/1976

Άρθρο 43 Δήλωση ληξιαρχικού γεγονότος, διορθώσεων και μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων δι' αντιπροσώπου και από πρόσωπα που αγνοούν την ελληνική γλώσσα - Αντικατάσταση άρθρου 10 ν. 344/1976

Άρθρο 44 Βιβλία εκθέσεων - Αντικατάσταση άρθρου 19 ν. 344/1976

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 45 Δημιουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Καταχώρησης Σημείων Πρόσβασης και Θέσεων στάθμευσης για άτομα με Αναπηρία - Διασύνδεση με εφαρμογή άρθρου 20 ν. 5188/2025 «my street» - Προσθήκη άρθρου 20Α στον ν. 5188/2025

Άρθρο 46 Συνεργασία του Υπουργείου Εσωτερικών με την «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.»

Άρθρο 47 Χρήση συστήματος τεχνητής νοημοσύνης στις διαδικασίες αξιολόγησης και διαχείρισης δράσεων κρατικών ενισχύσεων του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης - Προσθήκη άρθρου 59Α στον ν. 4914/2022

Άρθρο 48 Σύσταση και διάρθρωση Διεύθυνσης Διαχείρισης του Υποπρογράμματος του Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Προσθήκη άρθρου 39Α στον ν. 5264/2025

Άρθρο 49 Χρηματοδότηση έργου ανάπτυξης Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Άρθρο 50 Φορολογικές ρυθμίσεις για την εταιρεία με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Άρθρο 51 Επίτευξη των οροσήμων σε έργα χρηματοδοτούμενα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Άρθρο 52 Διόρθωση παραραμάτων και σφαλμάτων Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 73, παρ. 2, 4 και 5 άρθρου 109, παρ. 2 άρθρου 118, άρθρου 121, παρ. 5 άρθρου 133, παρ. 2 άρθρου 138, άρθρου 139, παρ. 3 άρθρου 198, παρ. 2 άρθρου 232, παρ. 3 άρθρου 240, παρ. 5 και 7 άρθρου 284, παρ. 10 άρθρου 286, παρ. 1 άρθρου 294, παρ. 5 άρθρου 303, παρ. 1 άρθρου 313, παρ. 2 άρθρου 378, παρ. 3 άρθρου 439, άρθρου 636, παρ. 2 άρθρου 752 και άρθρου 770 Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Άρθρο 53 Προσθήκη μεταβατικών ρυθμίσεων στον Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση άρθρων 87, 289 και 307, προσθήκη παρ. 7, 8 και 9 στο άρθρο 183, παρ. 3 στο άρθρο 656 και παρ. 7 στο άρθρο 727 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Άρθρο 54 Διόρθωση παραραμάτων στις καταργούμενες διατάξεις του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Αντικατάσταση άρθρου 773 Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Άρθρο 55 Διορθώσεις παραραμάτων στην έναρξη ισχύος του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση άρθρου 774 Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β'

Άρθρο 56 Επικαιροποίηση νομοθετικών παραπομπών ν. 4727/2020

Άρθρο 57 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Γ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 58 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'
ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2024/1689 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ης ΙΟΥΝΙΟΥ 2024 ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΚ) 300/2008, (ΕΕ) 167/2013, (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 ΚΑΙ (ΕΕ) 2019/2144 ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 ΚΑΙ (ΕΕ) 2020/1828 (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του Μέρους Α' είναι η δημιουργία πλαισίου για την εποπτεία των συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης (εφεξής: «ΤΝ»), ώστε να εξασφαλίζεται ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας, της ασφάλειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά τη χρήση των συστημάτων αυτών, αλλά και η στήριξη της καινοτομίας, μέσω της λήψης μέτρων εσωτερικού δικαίου για την εφαρμογή στην εθνική έννομη τάξη του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 300/2008, (ΕΕ) 167/2013, (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) (L της 12.7.2024), (εφεξής: «Κανονισμός για την ΤΝ»).

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του Μέρους Α' είναι η λήψη μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού για την ΤΝ, και ειδικότερα:

- α) ο ορισμός εθνικών αρμόδιων αρχών εποπτείας της αγοράς, ενιαίου σημείου επαφής και κοινοποιουσών αρχών για τους σκοπούς του Κανονισμού για την ΤΝ,
- β) η ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν στη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων αρχών,
- γ) η ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια ΤΝ και τη δοκιμή συστημάτων ΤΝ σε πραγματικές συνθήκες εκτός ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων ΤΝ,
- δ) ο καθορισμός και η διαδικασία επιβολής αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων, τις οποίες δύναται να επιβάλλουν οι αρμόδιες αρχές για τις παραβάσεις του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου,
- ε) η ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με την παροχή έννομης προστασίας και την άσκηση του δικαιώματος προσφυγής κατά των αποφάσεων που εκδίδονται βάσει του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου,
- στ) η σύσταση στην Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενιαίου μητρώου συστημάτων ΤΝ, τα οποία χρησιμοποιούνται από φορείς του δημοσίου τομέα,
- ζ) η ενίσχυση της λειτουργίας του Παρατηρητηρίου ΤΝ για την παρακολούθηση της Εθνικής Στρατηγικής για την ΤΝ και
- η) η διευκόλυνση της στελέχωσης της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ως αρχής εποπτείας της αγοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΘΝΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Άρθρο 3
Αρχές εποπτείας της αγοράς

1. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (εφεξής: Α.Π.Δ.Π.Χ.) ορίζεται ως αρμόδια αρχή εποπτείας της αγοράς, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 70 του Κανονισμού για την ΤΝ, για:

- α) τα συστήματα ΤΝ που εντάσσονται στις απαγορευμένες πρακτικές του άρθρου 5 του Κανονισμού για την ΤΝ,
- β) τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού για την ΤΝ και
- γ) τα συστήματα ΤΝ για τα οποία προβλέπονται υποχρεώσεις διαφάνειας, σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κανονισμού για την ΤΝ.

2. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς, οι οποίες έχουν οριστεί βάσει εθνικής νομοθεσίας που ενσωματώνει Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή λαμβάνει μέτρα εφαρμογής Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως απαριθμούνται στο Τμήμα Α' του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού για την ΤΝ, ορίζονται ως αρχές εποπτείας της αγοράς για τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου που συνδέονται με τα προϊόντα που καλύπτονται από την εν λόγω νομοθεσία εναρμόνισης.

Άρθρο 4

Ενιαίο σημείο επαφής

1. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. ορίζεται ως το ενιαίο σημείο επαφής, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 70 του Κανονισμού για την ΤΝ.

2. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 παρέχουν στην Α.Π.Δ.Π.Χ. στοιχεία επικοινωνίας και, ιδίως, διεύθυνση, τηλέφωνο επικοινωνίας και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και την ενημερώνουν αμελλητί για κάθε αλλαγή στα στοιχεία αυτά.

3. Στην ιστοσελίδα της Α.Π.Δ.Π.Χ. αναρτάται κατάλογος με τις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, ο οποίος περιλαμβάνει για κάθε αρχή:

α) τον τίτλο της,
β) το πεδίο αρμοδιότητάς της, σύμφωνα με το Τμήμα Α' του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού για την ΤΝ, καθώς και

γ) τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της.

4. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τον τίτλο, τις αρμοδιότητες και τα στοιχεία επικοινωνίας των αρχών εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, καθώς και της κοινοποιούσας αρχής του άρθρου 5.

5. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. επικοινωνεί και ανταλλάσσει πληροφορίες με την Υπηρεσία ΤΝ του άρθρου 64 του Κανονισμού για την ΤΝ.

6. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. είναι αρμόδια για την υποβολή εκθέσεων βάσει του Κανονισμού για την ΤΝ, εφόσον οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 δεν υποβάλλουν απευθείας εκθέσεις. Για τον σκοπό αυτόν, οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 παρέχουν τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία στην Α.Π.Δ.Π.Χ. σε ηλεκτρονική μορφή.

Άρθρο 5

Κοινοποιούσα αρχή

Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (εφεξής: Ε.Ε.Τ.Τ.) ορίζεται ως κοινοποιούσα αρχή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 28 του Κανονισμού για την ΤΝ, και ασκεί τις αρμοδιότητες κοινοποιούσας αρχής που προβλέπονται σε αυτόν.

Άρθρο 6

Κέντρο συντονισμού και τεχνογνωσίας για την Τεχνητή Νοημοσύνη

1. Στην Ε.Ε.Τ.Τ. συστήνεται Κέντρο συντονισμού και τεχνογνωσίας για την ΤΝ (εφεξής: «Κέντρο»), το οποίο ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) υποστηρίζει την Α.Π.Δ.Π.Χ. και τις αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, καθώς και την Ε.Ε.Τ.Τ. και τις κοινοποιούσες αρχές της νομοθεσίας εναρμόνισης, κατόπιν αιτήματός τους, επί ζητημάτων που αφορούν στην εφαρμογή του Κανονισμού για την ΤΝ,

β) παρέχει συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξη στην Α.Π.Δ.Π.Χ. ως προς τον συντονισμό της συνεργασίας μεταξύ των αρχών εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, με σκοπό την ενιαία και ομοιόμορφη αντιμετώπιση των ζητημάτων που ανακύπτουν από την εφαρμογή του Κανονισμού για την ΤΝ,

γ) παρέχει προς τις αρμόδιες αρχές της παρ. 2 του άρθρου 3 εκπαίδευση και κατάρτιση σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού για την ΤΝ,

δ) διευκολύνει την κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 95 του Κανονισμού για την ΤΝ και

ε) υποστηρίζει την προώθηση της καινοτομίας σύμφωνα με το Κεφάλαιο VI του Κανονισμού για την ΤΝ και, ιδίως, παρέχει τους πόρους για τη λειτουργία και την τεχνική και διοικητική υποστήριξη του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου ΤΝ του άρθρου 12, καθώς και πληροφόρηση και καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού για την ΤΝ, ιδίως προς τις μικρομεσαίες και τις νεοφυείς επιχειρήσεις.

2. Προς τον σκοπό της αποτελεσματικής εκπλήρωσης των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων του, το Κέντρο δύναται να ζητά τη συνδρομή ειδικών και εμπειρογνομόνων, φυσικών ή νομικών προσώπων, εφό-

σον το κρίνει αναγκαίο. Η συνολική ετήσια αποζημίωση κάθε ειδικού ή εμπειρογνώμονα, φυσικού ή νομικού προσώπου, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο, σύμφωνα με το άρθρο 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί απευθείας ανάθεσης υπηρεσιών, και υπό τους περιορισμούς της παρ. 3 του άρθρου 6 του ίδιου νόμου.

3. Κάθε πληροφορία ή τεκμηρίωση που λαμβάνεται, διαβιβάζεται ή ανταλλάσσεται από το Κέντρο αντι-μετωπίζεται σύμφωνα με τις υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας που ορίζονται στο άρθρο 78 του Κανονισμού για την ΤΝ.

Άρθρο 7

Ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη

1. Στην Α.Π.Δ.Π.Χ. συστήνεται ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών του Κανονισμού για την ΤΝ. Με την επιφύλαξη του άρθρου 85 του Κανονισμού για την ΤΝ, οι καταγγελίες για παραβίαση των διατάξεων του Κανονισμού για την ΤΝ δύνανται να υποβάλλονται στο ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών. Εφόσον η καταγγελία αφορά σε αρμοδιότητα άλλης αρχής εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, η Α.Π.Δ.Π.Χ. διαβιβάζει την καταγγελία στην αρμόδια αρχή και ενημερώνει τον καταγγέλλοντα για τη διαβίβαση αυτή.

2. Εφόσον η καταγγελία υποβάλλεται απευθείας σε αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, η αρχή που παραλαμβάνει την καταγγελία ενημερώνει αμελλητί το ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών και υποβάλλει τα εξής στοιχεία:

- α) την ημερομηνία λήψης της καταγγελίας,
- β) την περίληψη της καταγγελίας,
- γ) την περιγραφή του ζητήματος το οποίο αφορά στον Κανονισμό για την ΤΝ και
- δ) ένα (1) αντίγραφο της καταγγελίας.

3. Εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία λήψης της καταγγελίας, η αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 αποφαινεται σχετικά με την αρμοδιότητά της επί της καταγγελίας και ενημερώνει σχετικά το ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών.

Εάν η αρχή εποπτείας της αγοράς απορρίπτει την καταγγελία λόγω αναρμοδιότητας:

α) όταν η καταγγελία έχει υποβληθεί βάσει της παρ. 2, η Α.Π.Δ.Π.Χ. διαβιβάζει την καταγγελία στην αρμόδια αρχή, ενημερώνοντας τον καταγγέλλοντα για τη διαβίβαση αυτή, ή,

β) όταν η καταγγελία έχει υποβληθεί βάσει της παρ. 1 ή έχει ήδη διαβιβασθεί σε αρμόδια αρχή σύμφωνα με την περ. α) της παρούσας, η Α.Π.Δ.Π.Χ. αναλαμβάνει η ίδια την εξέταση της καταγγελίας, την έκδοση απόφασης επ' αυτής, καθώς και την τυχόν επιβολή κυρώσεων. Στην περίπτωση αυτή, η Α.Π.Δ.Π.Χ. ενημερώνει αμελλητί και εγγράφως την αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 και καθίσταται αποκλειστικά αρμόδια για την εξέταση της συγκεκριμένης καταγγελίας, διασφαλίζοντας την τήρηση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης του καταγγελλόμενου.

4. Εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία λήψης της καταγγελίας, η αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 προβαίνει σε αξιολόγηση της καταγγελίας, ενημερώνοντας το ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών σχετικά με την πορεία εξέτασης της καταγγελίας και θέτοντας χρονοδιάγραμμα για τις ενέργειες στις οποίες πρόκειται να προβεί. Εάν η αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 δεν ενημερώσει το ενιαίο σύστημα υποβολής καταγγελιών εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, η Α.Π.Δ.Π.Χ. δύναται να αναλάβει η ίδια την εξέταση της καταγγελίας, την έκδοση απόφασης επ' αυτής και την τυχόν επιβολή κυρώσεων. Στην περίπτωση αυτή, η Α.Π.Δ.Π.Χ. ενημερώνει αμελλητί και εγγράφως την αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, στην οποία είχε ανατεθεί αρχικά η εξέταση της καταγγελίας, θέτοντας σε εκείνη προθεσμία δέκα (10) ημερών για να προβεί στις ενέργειες του πρώτου εδαφίου. Μετά από την παρέλευση της προθεσμίας του τρίτου εδαφίου, η Α.Π.Δ.Π.Χ. καθίσταται αποκλειστικά αρμόδια για την εξέταση της συγκεκριμένης καταγγελίας, διασφαλίζοντας τον συντονισμό με την οικεία αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 και την τήρηση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης του καταγγελλόμενου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 8

Συνεργασία μεταξύ αρχών εποπτείας της αγοράς

1. Η Α.Π.Δ.Π.Χ., οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 και οι τελωνειακές αρχές που είναι αρμόδιες για τους ελέγχους στα προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά της Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου

2019 για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων (L 169/1), συνεργάζονται στενά, παρέχουν αμοιβαία συνδρομή και ανταλλάσσουν με άμεσο και αποτελεσματικό τρόπο όλες τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους για την εφαρμογή του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου, εντός των προθεσμιών που θέτουν ο Κανονισμός για την ΤΝ και ο παρών νόμος, άλλως εντός της προθεσμίας που ορίζεται από το μέρος το οποίο αιτείται τη συνεργασία, προκειμένου να τηρούνται οι προθεσμίες που ορίζει ο Κανονισμός για την ΤΝ.

2. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 διαβιβάζουν στην Α.Π.Δ.Π.Χ. κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των πληροφοριών που εμπίπτουν στο επιχειρηματικό και επαγγελματικό απόρρητο ή σε άλλα απόρρητα που ορίζονται στον νόμο, στον βαθμό που είναι απαραίτητο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων και την εκπλήρωση των καθηκόντων που ανατίθενται στην Α.Π.Δ.Π.Χ. από τον Κανονισμό για την ΤΝ και τον παρόντα νόμο. Σε σχέση με τις διαβιβαζόμενες και ανταλλασσόμενες πληροφορίες, η Α.Π.Δ.Π.Χ. εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 78 του Κανονισμού για την ΤΝ.

3. Όταν η Α.Π.Δ.Π.Χ. εξετάζει ζητήματα που σχετίζονται με συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου που εντάσσονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού για την ΤΝ, αλλά αφορούν και στις αρμοδιότητες των αρχών εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, η Α.Π.Δ.Π.Χ. δύναται να αιτείται τη γνώμη της κατά περίπτωση αρμόδιας αρχής ως προς τα ζητήματα αυτά.

4. Φορείς του δημοσίου τομέα κατά την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), οι οποίοι δεν συμπεριλαμβάνονται στις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 και ιδίως η Επιθεώρηση Εργασίας, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, η Επιτροπή Ανταγωνισμού και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, οι οποίοι, στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, λαμβάνουν γνώση με οποιονδήποτε τρόπο, για την ύπαρξη συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου που εντάσσονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού για την ΤΝ, ενημερώνουν αμελλητί την Α.Π.Δ.Π.Χ., η οποία εξασφαλίζει για τις διαβιβαζόμενες και ανταλλασσόμενες πληροφορίες, το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 78 του Κανονισμού για την ΤΝ. Το πρώτο εδάφιο ισχύει και για την Τράπεζα της Ελλάδος, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της.

Άρθρο 9

Συνεργασία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα με άλλες αρχές

Φορείς του δημοσίου τομέα κατά την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), οι οποίοι δεν συμπεριλαμβάνονται στις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 και, ιδίως:

- α) το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού,
- β) το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών,
- γ) το Υπουργείο Ανάπτυξης,
- δ) το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης,
- ε) το Υπουργείο Δικαιοσύνης, καθώς και

στ) οι εποπτευόμενοι φορείς τους, συνεργάζονται με την Α.Π.Δ.Π.Χ. για την εκπλήρωση των σκοπών του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου.

Στο πλαίσιο αυτό παρέχουν, κατόπιν αιτήματος της Α.Π.Δ.Π.Χ., τη συνδρομή τους, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών που κρίνονται αναγκαίες για την εκπλήρωση των σκοπών του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου, ιδίως για τη διαχείριση καταγγελιών και τη διενέργεια ελέγχων. Οι φορείς του πρώτου εδαφίου απαντούν σε έγγραφα αιτήματα της Α.Π.Δ.Π.Χ. για την παροχή πληροφοριών και κάθε είδους συνδρομής, εντός της προθεσμίας που αυτή ορίζει στο αίτημά της, προκειμένου να τηρούνται οι προθεσμίες που ορίζει ο Κανονισμός για την ΤΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Άρθρο 10

Διαδικασία αξιολόγησης της κάλυψης των προϋποθέσεων του άρθρου 31 του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη από υφιστάμενους κοινοποιημένους οργανισμούς σύμφωνα με τη νομοθεσία εναρμόνισης

Όταν ένας οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης υποβάλλει αίτηση κοινοποίησης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 29 του Κανονισμού για την ΤΝ, σε αρμόδια κοινοποιούσα αρχή της νομοθεσίας εναρμόνισης του Τμήματος Α' του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού για την ΤΝ, η εν λόγω κοινοποιούσα αρχή τηρεί

την ακόλουθη διαδικασία αναφορικά με την αξιολόγηση της συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 31 του Κανονισμού για την ΤΝ:

α) Η κοινοποιούσα αρχή της νομοθεσίας εναρμόνισης διεξάγει την αξιολόγηση του οργανισμού αξιολόγησης της συμμόρφωσης βάσει της εκάστοτε νομοθεσίας εναρμόνισης για την οποία έχει αρμοδιότητα.

β) Όταν, κατά την ως άνω αξιολόγηση, η κοινοποιούσα αρχή της νομοθεσίας εναρμόνισης εντοπίζει αίτημα του υπό εξέταση οργανισμού αξιολόγησης της συμμόρφωσης προς αναγνώρισή του ως κοινοποιημένου οργανισμού βάσει και του Κανονισμού για την ΤΝ, διαβιβάζει την αίτηση κοινοποίησης και τον φάκελο του υποψηφίου στην Ε.Ε.Τ.Τ., προς αξιολόγηση της συμμόρφωσης του υποψηφίου με τις απαιτήσεις του άρθρου 31 του Κανονισμού για την ΤΝ. Κατά την αξιολόγηση αυτή, η Ε.Ε.Τ.Τ. θεωρεί ως τεκμήρια συμμόρφωσης, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 765/2008, και αποδέχεται τυχόν πιστοποιητικά διαπίστευσης του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης ως προς τη συμμόρφωση του υποψηφίου οργανισμού με τις απαιτήσεις του άρθρου 31 του Κανονισμού για την ΤΝ, τα οποία έχουν εκδοθεί βάσει των σχετικών εναρμονισμένων προτύπων διαπίστευσης του άρθρου 32 του Κανονισμού για την ΤΝ και έχουν συμπεριληφθεί στον φάκελο του υποψηφίου οργανισμού.

γ) Εφόσον η κοινοποιούσα αρχή της νομοθεσίας εναρμόνισης εξασφαλίσει την ύπαρξη θετικής αξιολόγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., σύμφωνα με την περ. β), εγκρίνει την αίτηση κοινοποίησης του υποψηφίου βάσει του Κανονισμού για την ΤΝ.

Άρθρο 11

Ορισμός κοινοποιημένου οργανισμού

για την αξιολόγηση ορισμένων συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης υψηλού κινδύνου

1. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. ορίζεται, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 43 και την παρ. 8 του άρθρου 74 του Κανονισμού για την ΤΝ, ως κοινοποιημένος οργανισμός, αρμόδιος για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, σύμφωνα με το Παράρτημα VII του Κανονισμού για την ΤΝ, των συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου που πρόκειται να τεθούν σε λειτουργία από αρχές που είναι αρμόδιες για την επιβολή του νόμου, τη μετανάστευση και το άσυλο.

2. Στον βαθμό που η Α.Π.Δ.Π.Χ. ενεργεί ως κοινοποιημένος οργανισμός, σύμφωνα με την παρ. 1, εξαιρείται από την υποχρέωση σύναψης σύμβασης κατάλληλης ασφάλισης αστικής ευθύνης για τις δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης που ασκεί, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 31 του Κανονισμού για την ΤΝ.

3. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. διασφαλίζει τον λειτουργικό και οργανωτικό διαχωρισμό μεταξύ των δραστηριοτήτων αξιολόγησης συμμόρφωσης που ασκεί ως κοινοποιημένος οργανισμός και των εποπτικών ή κυρωτικών αρμοδιοτήτων που ασκεί δυνάμει του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Άρθρο 12

Ρυθμιστικό δοκιμαστήριο Τεχνητής Νοημοσύνης

1. Στην Ε.Ε.Τ.Τ. συστήνεται ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ, σύμφωνα με τα άρθρα 57 και 58 του Κανονισμού για την ΤΝ. Η Ε.Ε.Τ.Τ. και η Α.Π.Δ.Π.Χ. ορίζονται ως αρμόδιες αρχές για τη λειτουργία του ρυθμιστικού δοκιμαστήριου ΤΝ.

2. Στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ συμμετέχουν και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, οι οποίες δεν θίγονται από τις διατάξεις του παρόντος.

3. Η Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδει πρόσκληση προς τους παρόχους ή μελλοντικούς παρόχους συστήματος ΤΝ να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ, στην οποία καθορίζονται:

α) η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων,

β) το περιεχόμενο και η μορφή της αίτησης,

γ) τα κριτήρια βαθμολόγησης,

δ) ο ανώτατος αριθμός αιτήσεων που εντάσσονται στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο,

ε) τα αναλογούντα τέλη συμμετοχής ανά κατηγορία αιτούντος και

στ) κάθε άλλο σχετικό με την εφαρμογή των άρθρων 57, 58 και 59 του Κανονισμού για την ΤΝ ζήτημα, το οποίο δεν έχει ρυθμιστεί με τις προβλεπόμενες στην παρ. 1 του άρθρου 58 του Κανονισμού εκτελεστικές πράξεις.

4. Με το ρυθμιστικό δοκιμαστήριο ΤΝ μπορούν να συνεργάζονται:

α) η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)» και τον διακριτικό τίτλο «ΦΑΡΟΣ AI FACTORY» του άρθρου 3 του ν. 5263/2025 (Α' 238), στο πλαίσιο της αποστολής της,

β) η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΛΚΑΚ Α.Ε.» του άρθρου 3 του ν. 5110/2024 (Α' 75), στο πλαίσιο της αποστολής της και
γ) οι Ευρωπαϊκοί Κόμβοι Ψηφιακής Καινοτομίας (EDIHs).

Άρθρο 13

Δοκιμές συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης υψηλού κινδύνου

σε πραγματικές συνθήκες εκτός ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων Τεχνητής Νοημοσύνης

1. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 παρακολουθούν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, τη διεξαγωγή δοκιμών συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου σε πραγματικές συνθήκες εκτός των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων ΤΝ, σύμφωνα με το άρθρο 60 του Κανονισμού για την ΤΝ, και δύνανται να ζητούν πληροφορίες από τους παρόχους ή τους μελλοντικούς παρόχους σχετικά με τις δοκιμές.

2. Η απαιτούμενη, με βάση την παρ. 4 του άρθρου 60 του Κανονισμού για την ΤΝ, έγκριση της δοκιμής συστημάτων ΤΝ σε πραγματικές συνθήκες και του σχεδίου δοκιμής σε πραγματικές συνθήκες, από την Α.Π.Δ.Π.Χ. ή την αρμόδια αρχή εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, παρέχεται μόνο κατόπιν ρητής έγγραφης άδειας της ως άνω αρμόδιας αρχής. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 60 του Κανονισμού για την ΤΝ δεν τεκμαίρεται ως έγκριση.

Άρθρο 14

Τήρηση εγγράφων τεκμηρίωσης

Εάν ένας πάροχος συστήματος ΤΝ ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του που είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα κηρύσσει πτώχευση ή παύει τη δραστηριότητά του, ο εκκαθαριστής έχει την υποχρέωση τήρησης των εγγράφων τεκμηρίωσης της παρ. 1 του άρθρου 18 του Κανονισμού για την ΤΝ.

Άρθρο 15

Ορισμός εκπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Τεχνητής Νοημοσύνης

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδιο για τον ορισμό εκπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης του άρθρου 65 του Κανονισμού για την ΤΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

Άρθρο 16

Διοικητικές κυρώσεις

1. Πέραν των εξουσιών και των μέτρων εποπτείας της αγοράς, όπως προβλέπονται από τον Κανονισμό για την ΤΝ, και από τα άρθρα 14 και 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) 765/2008 και (ΕΕ) 305/2011 (L 169/1), η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, δύνανται, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή τους και κατόπιν προηγούμενης ακρόασης των ενδιαφερομένων, για τις ανάγκες του παρόντος:

α) να απευθύνουν προειδοποιήσεις στους φορείς εκμετάλλευσης ότι σύστημα ΤΝ που εξετάζεται να διατεθεί στην αγορά ή να τεθεί σε λειτουργία είναι πιθανό να παραβιάζει τις διατάξεις του Κανονισμού για την ΤΝ ή του παρόντος νόμου,

β) να δίνουν εντολές στους φορείς εκμετάλλευσης να συμμορφωθούν με συγκεκριμένο τρόπο και εντός ορισμένης προθεσμίας με τον Κανονισμό για την ΤΝ ή τον παρόντα νόμο,

γ) να απευθύνουν επιπλήξεις στους φορείς εκμετάλλευσης όταν ένα σύστημα ΤΝ έχει παραβεί διατάξεις του Κανονισμού για την ΤΝ ή του παρόντος νόμου,

δ) να επιβάλλουν, τα διοικητικά πρόστιμα που προβλέπονται στο άρθρο 99 του Κανονισμού για την ΤΝ,

ε) να απειλούν ή να επιβάλλουν περιοδικές χρηματικές κυρώσεις, όταν οι φορείς εκμετάλλευσης δεν συμμορφώνονται με τις εντολές της περ. β). Οι περιοδικές χρηματικές κυρώσεις της παρούσας περίπτωσης δεν υπερβαίνουν, εάν η παράβαση τελείται από επιχείρηση, το δύο τοις εκατό (2%) του μέσου ημερήσιου συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών ή του εισοδήματος κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Η περιοδική χρηματική κύρωση παύει να επιβάλλεται όταν ο φορέας εκμετάλλευσης αποδείξει την πλήρη συμμόρφωσή του με τα οριζόμενα στη σχετική εντολή συμμόρφωσης.

Τα ανωτέρω μέτρα δύνανται να επιβάλλονται και στους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

2. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 μεριμνούν ώστε η επιβολή διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με το παρόν άρθρο έναντι παραβάσεων του παρόντος νόμου ή του Κανονισμού για την ΤΝ να είναι για κάθε μεμονωμένη περίπτωση αποτελεσματική, αναλογική και αποτρεπτική.

3. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, στο πλαίσιο επιβολής διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με το παρόν άρθρο, δύνανται να λαμβάνουν υπόψη, πέραν των προβλεπόμενων στο άρθρο 99 του Κανονισμού για την ΤΝ, κατά πόσον ο υπό εξέταση πάροχος ή φορέας εφαρμογής έχει λάβει επαρκή μέτρα για να εξασφαλίσει επαρκές επίπεδο γραμματισμού στον τομέα της ΤΝ, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού για την ΤΝ.

4. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, στο πλαίσιο διαδικασίας για τη διευθέτηση διαφορών που καθορίζεται με απόφαση της Α.Π.Δ.Π.Χ., δύνανται να λαμβάνουν υπόψη, πέραν των προβλεπόμενων στο άρθρο 99 του Κανονισμού για την ΤΝ, κατά πόσον ο υπό εξέταση φορέας εκμετάλλευσης παραδέχεται την αποδιδόμενη σε αυτόν παράβαση των διατάξεων του Κανονισμού για την ΤΝ ή του παρόντος νόμου.

5. Στις περιπτώσεις επιβολής κυρώσεων από την Α.Π.Δ.Π.Χ. στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 15 του ν. 4624/2019 (Α' 137), περί ερευνητικών και διορθωτικών εξουσιών.

6. Τα πρόστιμα και οι περιοδικές χρηματικές κυρώσεις που επιβάλλει η Α.Π.Δ.Π.Χ. στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού για την ΤΝ και του παρόντος νόμου, αποτελούν δημόσια έσοδα και εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

Άρθρο 17

Δημοσιότητα κυρώσεων

1. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 δημοσιεύουν στον ιστότοπό τους τις αποφάσεις τους με τις οποίες επιβάλλουν κυρώσεις δυνάμει του παρόντος νόμου ή του Κανονισμού για την ΤΝ. Η δημοσίευση περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον αναφορά στις κυρώσεις που επιβλήθηκαν, τη φύση των παραβάσεων αυτών, καθώς και την ταυτότητα του παραβάτη.

2. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 διαβιβάζουν τις παραπάνω δημοσιεύσεις και στην Α.Π.Δ.Π.Χ., η οποία επίσης δημοσιεύει τις ως άνω αποφάσεις στον ιστότοπό της.

3. Κατά τη διενέργεια των δημοσιεύσεων των παρ. 1 και 2, η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 διαφυλάσσουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών και των δεδομένων που απέκτησαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με το άρθρο 78 του Κανονισμού για την ΤΝ.

Άρθρο 18

Ανάκτηση εξόδων εποπτείας

από τις αρχές εποπτείας της αγοράς

1. Σε περίπτωση επιβολής διοικητικής κύρωσης σε φορέα εκμετάλλευσης ΤΝ, η Α.Π.Δ.Π.Χ. και οι αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 δύνανται να απαιτήσουν από τον ως άνω φορέα εκμετάλλευσης το σύνολο των εξόδων για τις ενέργειες στις οποίες προέβη η αρχή εποπτείας της αγοράς για τη διερεύνηση και τη διαπίστωση της μη συμμόρφωσης.

2. Στα έξοδα που αναφέρονται στην παρ. 1 περιλαμβάνονται:

α) το κόστος διενέργειας δοκιμών του συστήματος ΤΝ,

β) το κόστος της λήψης μέτρων σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και την τροποποίηση της οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) 765/2008 και (ΕΕ) 305/2011 (L 169/1) και

γ) το κόστος αποθήκευσης και ενεργειών σε σχέση με προϊόντα τα οποία διαπιστώνεται ότι είναι μη συμμορφούμενα και υποκείμενα σε διορθωτικά μέτρα προτού τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία ή διατεθούν στην αγορά.

Άρθρο 19

Δικαίωμα δικαστικής προστασίας

1. Κατά των αποφάσεων της Α.Π.Δ.Π.Χ. ή των αρχών εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, με τις οποίες επιβάλλονται κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 16, μπορεί να ασκηθεί αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

2. Κατά των λοιπών ατομικών διοικητικών πράξεων, που εκδίδονται από την Α.Π.Δ.Π.Χ., τις αρχές εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 ή την Ε.Ε.Τ.Τ., σύμφωνα με το άρθρο 12, καθώς και κατά των κανονιστικών πράξεων, που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος νόμου, μπορεί να ασκηθεί αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Άρθρο 20

Προσθήκη παραβάσεων των διατάξεων

του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη

στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4990/2022 -

Τροποποίηση Παραρτήματος ν. 4990/2022

1. Στο Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Ι του Παραρτήματος του ν. 4990/2022 (Α' 210), περί ασφάλειας προϊόντων και συμμόρφωσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) το στοιχείο i) αντικαθίσταται, αβ) προστίθεται στοιχείο iv), β) η αρίθμηση της υφιστάμενης παρ. 3 διορθώνεται σε παρ. 2 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το Κεφάλαιο Γ' διαμορφώνεται ως εξής:

«Γ. Άρθρο 4 περ. α) υποπερ. αγ) - ασφάλεια των προϊόντων και συμμόρφωση:

1. Απαιτήσεις ασφάλειας και συμμόρφωσης των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά της Ένωσης όπως ορίζονται και ρυθμίζονται από:

i) τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/988 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2023 για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 87/357/ΕΟΚ του Συμβουλίου (L 135),

ii) την ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης σε σχέση με τα μεταποιημένα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων επισήμανσης, εκτός από τα τρόφιμα, τις ζωοτροφές, τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη και για κτηνιατρική χρήση, τα ζώντα φυτά και ζώα, τα προϊόντα ανθρώπινης προέλευσης και τα προϊόντα φυτών και ζώων που σχετίζονται άμεσα με τη μελλοντική αναπαραγωγή τους, όπως απαριθμούνται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και (ΕΕ) αριθ. 305/2011 (L 169),

iii) την Οδηγία 2007/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Σεπτεμβρίου 2007, για τη θέσπιση πλαισίου για την έγκριση των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκουμένων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά (Οδηγία - πλαίσιο) (L 263),

iv) τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 300/2008, (ΕΕ) 167/2013, (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (Κανονισμός για την Τεχνητή Νοημοσύνη) (L της 12.7.2024).

2. Κανόνες για την κυκλοφορία στην αγορά και χρήση ευαίσθητων και επικίνδυνων προϊόντων, όπως ορίζονται σε:

i) την Οδηγία 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας (L 146),

ii) την Οδηγία 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1991, σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων (L 256),

iii) τον Κανονισμό (ΕΕ) 98/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, σχετικά με την κυκλοφορία στην αγορά και τη χρήση πρόδρομων ουσιών εκρηκτικών υλών (L 39).»

2. Στο Κεφάλαιο Ι' του Μέρους Ι του Παραρτήματος του ν. 4990/2022, περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, προστίθεται στοιχείο iv) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το Κεφάλαιο Ι' διαμορφώνεται ως εξής:

«Ι. Άρθρο 4 περ. α) υποπερ. αι) - προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών:

i) Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37),

ii) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1),

iii) Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση (ΕΕ L 194 της 19.7.2016, σ. 1),

iv) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 300/2008, (ΕΕ) 167/2013, (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (Κανονισμός για την Τεχνητή Νοημοσύνη) (L της 12.7.2024).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 21

Μητρώο συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης

1. Στην Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται και λειτουργεί ενιαίο μητρώο συστημάτων ΤΝ (εφεξής: «Μητρώο»), τα οποία χρησιμοποιούνται από φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

2. Κάθε φορέας του δημοσίου τομέα που σκοπεύει να χρησιμοποιήσει σύστημα ΤΝ, υποχρεούται να υποβάλει, πριν από την έναρξη της λειτουργίας του συστήματος, δήλωση καταχώρισης έργου ΤΝ στο Μητρώο.

3. Στη δήλωση της παρ. 2 περιλαμβάνονται υποχρεωτικά, κατ' ελάχιστον, οι ακόλουθες πληροφορίες:

- α) η ονομασία του συστήματος,
- β) ο επιδιωκόμενος σκοπός του συστήματος, συμπεριλαμβανομένου του προβλήματος που αντιμετωπίζεται και του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται μέσω της χρήσης του προτεινόμενου συστήματος,
- γ) το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα για τη λειτουργία του συστήματος,
- δ) οι κατηγορίες δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που συλλέγονται, τυγχάνουν επεξεργασίας, εισάγονται στο σύστημα ή παράγονται από αυτό,
- ε) οι δυνατότητες, τα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι παράμετροι λειτουργίας του συστήματος, καθώς και πληροφορίες για τα μοντέλα γενικού σκοπού, τα οποία ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν,
- στ) το είδος και οι κατηγορίες των αποφάσεων που λαμβάνονται ή των πράξεων που εκδίδονται με τη συμμετοχή του συστήματος, ή υποστηρίζονται από αυτό,
- ζ) οι κίνδυνοι οι οποίοι ενδέχεται να προκύψουν για τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τα έννομα συμφέροντα των φυσικών ή νομικών προσώπων, από τη χρήση του συστήματος, ιδίως για φυλετικές, εθνοτικές, κοινωνικές ή ηλικιακές ομάδες και κατηγορίες του πληθυσμού, όπως είναι τα άτομα με αναπηρία ή χρόνιες παθήσεις,
- η) η τεκμηριωμένη ταξινόμηση του συστήματος ΤΝ βάσει του Κανονισμού για την ΤΝ, ιδίως εάν πρόκειται για σύστημα ΤΝ υψηλού κινδύνου δυνάμει του άρθρου 6 του ίδιου Κανονισμού,
- θ) τα μέτρα που λαμβάνονται για την ασφαλή λειτουργία του,
- ι) η διενέργεια εκτίμησης επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα του άρθρου 27 του Κανονισμού για την ΤΝ, εφόσον απαιτείται, και

ια) η διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119), εφόσον απαιτείται.

4. Για την υποβολή της δήλωσης της παρ. 2, τη συγκέντρωση, την καταγραφή και την επικαιροποίηση των πληροφοριών της παρ. 3, την επικοινωνία με την Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθώς και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με τη δήλωση καταχώρισης ή με καταχωρισμένο έργο ΤΝ στο Μητρώο, αρμόδιος για κάθε φορέα της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 είναι ο Υπεύθυνος για τη Χρήση Δεδομένων (Υ.Χ.Δ.) του άρθρου 13 του ν. 5188/2025 (Α' 49) και για τους υπόλοιπους φορείς της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014

ο προϊστάμενος της υπηρεσίας που είναι αρμόδια για τα αντικείμενα των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, με τον αναπληρωτή του.

Άρθρο 22

Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης

Συστήνεται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης Παρατηρητήριο ΤΝ, το οποίο υπάγεται στην Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων, με κύρια αποστολή:

α) την παρακολούθηση και τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ΤΝ,

β) την αναγνώριση και την υποστήριξη των εμπλεκόμενων φορέων στην υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για την ΤΝ,

γ) τον καθορισμό προτεραιοτήτων και την ανάδειξη ευκαιριών και τομέων προστιθέμενης αξίας και

δ) τη σύνταξη αναφορών σχετικά με τις δραστηριότητες που αφορούν στην ΤΝ στη χώρα.

Για την εκπλήρωση της αποστολής αυτής, το Παρατηρητήριο ΤΝ μπορεί να αντλεί στοιχεία από το Μητρώο του άρθρου 21. Το Παρατηρητήριο ΤΝ αναρτά τις αναφορές του στον διαδικτυακό τόπο της Ειδικής Γραμματείας Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων.

Άρθρο 23

Απαγόρευση αφαίρεσης των σημάνσεων διαφάνειας του άρθρου 50 του Κανονισμού 2024/1689 για περιεχόμενο βαθυπαραποίησης (deepfakes)

Όποιος αφαιρεί τις μηχαναγνώσιμες επισημάνσεις επί των δεδομένων εξόδου συστημάτων ΤΝ, τα οποία παράγουν συνθετικό περιεχόμενο, ή παρακωλύει την εύρυθμη λειτουργία των τεχνικών λύσεων του παρόχου συστήματος ΤΝ που αποσκοπούν στην κατά τα ανωτέρω επισήμανση των δεδομένων εξόδου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 50 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 ή αφαιρεί ή παρακωλύει τη γνωστοποίηση του φορέα εφαρμογής, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 50 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689, ως προς το γεγονός ότι συγκεκριμένο περιεχόμενο συνιστά προϊόν βαθυπαραποίησης ή έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά, τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή, εάν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α'

Άρθρο 24

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α'

1. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. δύναται να εκδίδει υπόδειγμα για την παροχή των απαιτούμενων στοιχείων, καθώς και να ρυθμίζει οργανωτικά ζητήματα για τη διασφάλιση της λήψης αμερόληπτων αποφάσεων που αφορούν στην κοινοποίηση των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης και γενικά κάθε άλλο θέμα σχετικό με το άρθρο 4.

2. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. ορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των ειδικών και των εμπειρογνομόνων της παρ. 2 του άρθρου 6.

3. Η Α.Π.Δ.Π.Χ. δύναται να εκδίδει υπόδειγμα υποβολής καταγγελίας του άρθρου 7 και κατευθυντήριες οδηγίες για τη ρύθμιση διαδικαστικών ζητημάτων και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την ομοιόμορφη υποβολή αυτών. Με όμοια απόφαση, καθορίζονται οι λοιπές τεχνικές και διαδικαστικές λεπτομέρειες για τη λειτουργία του ενιαίου συστήματος διαχείρισης καταγγελιών του άρθρου 7.

4. Με κοινή απόφαση της Α.Π.Δ.Π.Χ. και της κατά περίπτωση αρμόδιας αρχής εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3, δύναται να ρυθμίζεται κάθε ζήτημα που αφορά στη συνεργασία της Α.Π.Δ.Π.Χ. και των αρχών εποπτείας της αγοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 και ιδίως:

α) ο συντονισμός της συλλογής δεδομένων και πληροφοριών και η ανταλλαγή αυτών,

β) ο τρόπος χρήσης πληροφοριακών συστημάτων σε εθνικό επίπεδο και

γ) η διαδικασία λήψης και διαβίβασης καταγγελιών του άρθρου 7.

5. Με απόφαση της Α.Π.Δ.Π.Χ. καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα της διαδικασίας διευθέτησης διαφορών της παρ. 4 του άρθρου 16 για τους υπό εξέταση φορείς εκμετάλλευσης ΤΝ που παραδέχονται την αποδιδόμενη σε αυτούς παράβαση του Κανονισμού για την ΤΝ ή του παρόντος νόμου.

Άρθρο 25**Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α'**

1. Η κάλυψη των αναγκών σε προσωπικό της Α.Π.Δ.Π.Χ. που προκύπτουν από την άσκηση των επιπλέον αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται με τον παρόντα νόμο, διενεργείται για τα δύο (2) πρώτα έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 31 του ν. 4873/2021 (Α' 248), περί κινητικότητας υπαλλήλων σε νεοσύστατες υπηρεσίες. Η προϋπόθεση της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4440/2016 (Α' 224) δεν απαιτείται, εφόσον υφίσταται η σύμφωνη γνώμη του αρμοδίου οργάνου του φορέα προέλευσης του υπαλλήλου.

2. Οι φορείς του δημοσίου τομέα που πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου χρησιμοποιούν σύστημα ΤΝ υποχρεούνται να υποβάλουν αμελλητί και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2026 δήλωση καταχώρισης έργου ΤΝ στο Μητρώο του άρθρου 21.

Άρθρο 26**Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α'**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται το Κεφάλαιο Β' του Μέρους Α' του ν. 4961/2022 (Α' 146).

ΜΕΡΟΣ Β'**ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ****ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'****ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ****Άρθρο 27****Ειδικές ρυθμίσεις για τα Κτηματολογικά Γραφεία****Ρόδου και Κω - Λέρου - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 5076/2023**

Στο άρθρο 12 του ν. 5076/2023 (Α' 207), περί ειδικών ρυθμίσεων για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1Α, αα) προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, αβ) στο νέο τέταρτο εδάφιο: i) οι λέξεις «μέχρι την 31η.12.2025» διαγράφονται, ii) προστίθενται οι λέξεις «Διοικητικού Οικονομικού ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού (Νομικών)» β) προστίθεται παρ. 1Β και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12**Ειδικές ρυθμίσεις για τα Κτηματολογικά Γραφεία****Ρόδου και Κω - Λέρου**

1. Αν η απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 4512/2018 (Α' 5) για την κατάργηση των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω Λέρου και την έναρξη λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω, αντίστοιχα, εκδοθεί πριν από τη διαπιστωτική πράξη της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4934/2022 (Α' 100), εφαρμόζεται στις ως άνω περιοχές ο ν. 2664/1998 (Α' 275) με εξαίρεση τα άρθρα 6 έως 9 του Δευτέρου Κεφαλαίου και με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στις διατάξεις του ίδιου νόμου για την τήρηση και ενημέρωση των κτηματολογικών βιβλίων και στοιχείων και την έκδοση πιστοποιητικών, έως την ολοκλήρωση της μετάπτωσης και την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4934/2022.

1Α. Αν κατά την έναρξη λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω υφίστανται εκκρεμότητες νομικού ελέγχου από την υποβολή προς καταχώριση εγγραπτών πράξεων στα βιβλία που τηρούσαν τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου, αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, μέχρι την κατάργησή τους, για τη διενέργεια του ελέγχου και την αποδοχή ή την απόρριψή τους, αρμόδιος καθίσταται ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω αντίστοιχα, εφαρμοζομένων των σχετικών διατάξεων του ν. 2664/1998 (Α' 275), καθώς και κάθε άλλο όργανο του Φορέα, το οποίο κατά την παρ. 1Α του άρθρου 17, το άρθρο 14Α και το άρθρο 18 του ν. 4512/2018 (Α' 5), διαθέτει σχετική αποφασιστική αρμοδιότητα. Εξαιρετικά, σε όσες περιπτώσεις κατά τον έλεγχο νομιμότητας που διενεργείται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, διαπιστωθεί ότι, κατά την υποβολή προς καταχώριση των εγγραπτών πράξεων έπρεπε να έχει προηγηθεί η διαδικασία επανεκτίμησης της αξίας του ακινήτου, που προβλέπεται στην παρ. 10 του άρθρου 50 και στην παρ. 1 του άρθρου 112 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας

(ν. 5219/2025, Α' 130), ο Προϊστάμενος τάσσει προθεσμία είκοσι (20) ημερών για την προσκόμιση, με επιμέλεια του αιτούμενου την καταχώριση, ή άλλου καθολικού ή ειδικού διαδόχου της προβλεπόμενης στις παραπάνω διατάξεις ειδικής έκθεσης εκτίμησης της φορολογικής αρχής για την αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης εγγραφής, που εκδίδεται μετά από σχετική αίτηση του Προϊσταμένου του Κτηματολογικού Γραφείου και απαιτείται για τον υπολογισμό των οφειλόμενων τελών εγγραφής και την καταβολή τους, προς ολοκλήρωση του προβλεπόμενου στο άρθρο 16 του ν. 2664/1998 ελέγχου νομιμότητας. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας του δεύτερου εδαφίου, το αίτημα καταχώρισης απορρίπτεται. Για τις εκκρεμότητες του πρώτου εδαφίου, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο», δύναται να ανατίθενται σε υπαλλήλους του, κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) Διοικητικού Οικονομικού ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού (Νομικών) ο έλεγχος των εγγραφπτών πράξεων αρμοδιότητας Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω και η έκδοση απόφασης σύμφωνα με τον ν. 2664/1998 για την αποδοχή ή την απόρριψη της καταχώρισής τους, καθώς και οι εξαλείψεις καταχωρίσεων της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2664/1998. Στην περίπτωση αυτή, οι αποφάσεις που εκδίδονται ή οι εξαλείψεις καταχωρίσεων της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2664/1998 που διενεργούνται από τα αναφερόμενα στο δεύτερο εδάφιο πρόσωπα προσβάλλονται ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου κτηματολογικού δικαστή της περιφέρειας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου. Για τους υπαλλήλους αυτούς, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ασκούν τα καθήκοντα ελέγχου, εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 4512/2018, περί καταβολής επιμισθίου. Σε περίπτωση απορριπτικών αποφάσεων που είχαν εκδοθεί μέχρι και την κατάργηση των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω - Λέρου, επί αιτημάτων καταχώρισης, και για τις οποίες δεν διενεργήθηκε η κοινοποίησή τους κατά τις διατάξεις του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου [ιταλικό κανονιστικό διάταγμα 132/1929, το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 510/1947 (Α' 298)], το αποτέλεσμα τους γνωστοποιείται στον αιτούντα κατά τον ν. 2664/1998. Από την έναρξη λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω παύει η υποχρέωση του άρθρου 59 του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου, περί ενημέρωσης των στοιχείων μερίδων οικοδομών, καθώς και κάθε άλλης πληροφορίας που δεν αντιστοιχεί στη συλλεγόμενη και καταχωριζόμενη στο σύστημα του Εθνικού Κτηματολογίου, πληροφόρηση. Αιτήματα ενημέρωσης των στοιχείων μερίδων οικοδομών που έχουν τυχόν υποβληθεί και δεν είχαν διεκπεραιωθεί μέχρι την κατάργηση των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω - Λέρου, αρχειοθετούνται, άνευ υποχρέωσης των υπηρεσιών του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω, να ενεργήσουν. Για τις εγγραφπτές πράξεις που περιέχουν αίτημα γεωμετρικής μεταβολής και για αιτήματα διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων των γεωτεμαχίων, εφαρμόζονται ανάλογα οι νόμοι 2664/1998 και 5142/2024 (Α' 158).

1Β. Όταν ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου ή του Υποκαταστήματος Κω διαπιστώνει κατά την καταχώριση στα βιβλία που τηρούσαν τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου αποφάσεων ή διατάξεων του Κτηματολογικού Δικαστή οι οποίες εκδόθηκαν για την αποδοχή ή την απόρριψη εγγραφπτών πράξεων που υποβλήθηκαν στο πρώην Κτηματολογικό Γραφείο Ρόδου ή στο πρώην Κτηματολογικό Γραφείο Κω - Λέρου, αντίστοιχα, μέχρι και την 31η.12.2024, τελευταία ημέρα λειτουργίας των ίδιων πρώην Κτηματολογικών Γραφείων, κατά τις διατάξεις του ν. 4512/2018, ότι αυτές είναι ανεφάρμοστες λόγω σφαλμάτων που έχουν εμφιλοχωρήσει εκ παραδρομής στο περιεχόμενό τους, όπως ελλείψεις ή ανακρίβειες, με συνέπεια αυτό να αλλοιωθεί, εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση περί αδυναμίας εφαρμογής τους και τις αναπέμπει προς αναθεώρηση, άλλως αντικατάσταση, στον κατά τόπον αρμόδιο Κτηματολογικό Δικαστή.

2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο» ρυθμίζονται επί μέρους ζητήματα για την τήρηση και ενημέρωση των βιβλίων και στοιχείων από το Κτηματολογικό Γραφείο Δωδεκανήσου και το Υποκατάστημα Κω κατά τη χρονική περίοδο της παρ. 1, την έκδοση πιστοποιητικών, καθώς και κάθε άλλο συναφές τεχνικό ζήτημα.

3. Μετά από την έναρξη της λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου, καθώς και του Υποκαταστήματος Κω, εφαρμόζονται οι παρ. 1 έως και 3 του άρθρου 47 του ν. 4934/2022.

4. Για την κάλυψη έκτακτων και επείγουσών αναγκών, είναι δυνατόν να αποσπώνται στο Κτηματολογικό Γραφείο Δωδεκανήσου υπάλληλοι φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί κινητικότητας, εφαρμοζομένου σε κάθε περίπτωση του άρθρου 35 του ν. 4873/2021 (Α' 248) σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251), περί της διαφύλαξης της στελέχωσης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Η απόσπαση του πρώτου εδαφίου διενεργείται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των οικείων Υπουργείων, η οποία εκδίδεται, μετά από αίτηση του υπαλλήλου, σύμφωνα με το άρθρο 68 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).»

Άρθρο 28**Εξουσιοδοτικές διατάξεις για ζητήματα του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου****«Ελληνικό Κτηματολόγιο» - Τροποποίηση άρθρου 31 ν. 5076/2023**

Στο άρθρο 31 του ν. 5076/2023 (Α' 207) επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) η μόνη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1, γ) προστίθενται παρ. 2 και 3 και, το άρθρο 31, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 31**Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», δύνανται να καθορίζονται και να εξειδικεύονται οι στόχοι του κινήτρου επίτευξης στόχων του άρθρου 21 ανά ιεραρχικό επίπεδο και οργανική μονάδα της κεντρικής υπηρεσίας και των αποκεντρωμένων υπηρεσιών του φορέα, καθώς και ανά υπάλληλο και δικηγόρο με σύμβαση έμμισθης εντολής του φορέα. Με όμοια απόφαση, ρυθμίζονται η διαδικασία καθορισμού και επαλήθευσης της επίτευξης των στόχων του φορέα, το ύψος της πρόσθετης αμοιβής, εντός των ορίων του άρθρου 21, ο χρόνος, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις καταβολής της, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 21.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», καθορίζονται οι τεχνικές και διαδικαστικές λεπτομέρειες για την καταβολή και είσπραξη των τελών εγγραφής προς συμπλήρωση των αρχικών καταβληθέντων, όπως προκύπτουν από την επανεκτίμηση, σύμφωνα με την παρ. 1Α του άρθρου 12. Τα εν λόγω τέλη εισπράττονται και αποδίδονται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και τρίτων.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Δικαιοσύνης, ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», καθορίζεται η διαδικασία αναπομπής, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή της παρ. 1Β του άρθρου 12.»

Άρθρο 29**Μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή****των άρθρων 8, 9 και 10 του ν. 5142/2024 -****Προσθήκη παρ. 2, 3 και 4 στο άρθρο 32 του ν. 5142/2024**

Στο άρθρο 32 του ν. 5142/2024 (Α' 158), περί μεταβατικής διάταξης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) η μόνη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1, γ) προστίθενται παρ. 2, 3 και 4 και το άρθρο 32 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32**Μεταβατικές διατάξεις**

1. Όπου στον ν. 2664/1998 (Α' 275) ορίζεται ανάλογη εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 19 νοείται ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 8 του παρόντος.

2. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος η προβλεπόμενη στα άρθρα 8, 9 και 10 ψηφιακή κοινοποίηση της αίτησης διόρθωσης μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων της παρ. 4 του άρθρου 8 διενεργείται με δικαστικό επιμελητή. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, μέσω της εφαρμογής του πρώτου εδαφίου, διενεργείται η κοινοποίηση των εκδιδόμενων αποφάσεων στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις που υποχρεωτικά δηλώνουν ο αιτών μετά την υποβολή της αίτησης και όσοι εκ των επηρεαζόμενων όμορων ιδιοκτητών υπέβαλαν τη συναίνεση ή την αντίρρησή τους, μετά την πρώτη κοινοποίηση της αίτησης διόρθωσης.

Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης διαπιστώνεται η συνδρομή των λειτουργικών και τεχνικών προϋποθέσεων για τη διενέργεια της αυτοματοποιημένης ψηφιακής κοινοποίησης μέσω της εφαρμογής, ανά διαδικαστικό στάδιο όπως προβλέπεται.

Μετά την έναρξη της ισχύος της απόφασης του τρίτου εδαφίου, η αυτοματοποιημένη ψηφιακή κοινοποίηση μέσω της εφαρμογής διενεργείται όπως προβλέπεται στις οικείες διατάξεις.

3. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, για τις διαδικασίες των άρθρων 8, 9 και 10, όταν δικαιούχος ακινήτων για τα οποία υποβάλλεται η αίτηση διόρθωσης ή επηρεαζόμενος ως όμορος εξ αυτής είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή φορέας της Γενικής Κυβέρνησης, κατά την έννοια της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του

ν. 4270/2014 (Α' 143) εξακολουθεί να ισχύει η διαδικασία γεωμετρικών διορθώσεων της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 2664/1998 (Α' 275).

Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης διαπιστώνεται η συνδρομή των λειτουργικών και τεχνικών προϋποθέσεων για τη διενέργεια των προβλεπόμενων ηλεκτρονικών υποβολών αιτήσεων, δηλώσεων και αντιρρήσεων από τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου. Μετά την έναρξη της ισχύος της απόφασης του δευτέρου εδαφίου, εκδίδεται η προβλεπόμενη στην περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 31 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο» για τον καθορισμό της ημερομηνίας για την έναρξη ισχύος του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' του παρόντος ως προς τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου και την επερχόμενη κατάργηση της διαδικασίας διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων κατά την παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 2664/1998 και κατά την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 18 του ίδιου νόμου περί διόρθωσης πρόδηλου σφάλματος για τα ίδια πρόσωπα, ως ορίζεται στην περ. β) του άρθρου 33.

4. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος και μέχρι την έναρξη της ισχύος της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 13Α του ν. 2664/1998 για τον καθορισμό της αποδεκτής απόκλισης εμβαδού, αποφασιστική αρμοδιότητα επί των αντιρρήσεων που υποβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 8 του παρόντος επί των αιτήσεων διόρθωσης του ίδιου άρθρου, έχουν οι υπηρεσίες του Φορέα της παρ. 13 του άρθρου 8. Κατά το ίδιο διάστημα, όπου στο άρθρο 9 προβλέπεται απόφαση του Πιστοποιημένου Μηχανικού, αυτή εκδίδεται από τις υπηρεσίες του Φορέα της παρ. 13 του άρθρου 8.

Μετά την έναρξη της ισχύος της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 13Α του ν. 2664/1998 για τον καθορισμό της αποδεκτής απόκλισης εμβαδού, εφαρμόζεται η κατά το άρθρο 9 αποφασιστική αρμοδιότητα του Πιστοποιημένου Μηχανικού για την έκδοση απόφασης επί αιτήσεων διόρθωσης κατόπιν υποβολής αντιρρήσεων, όπως ειδικότερα προβλέπεται στην ίδια διάταξη.»

Άρθρο 30

Μεταβατικές διατάξεις για το προσωπικό με σχέση εργασίας

Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των καταργούμενων

ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων - Τροποποίησης περ. γ) παρ. 6 άρθρου 20 ν. 4512/2018

Στην περ. γ) της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί μεταβατικών διατάξεων για το προσωπικό των καταργούμενων Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων, οι λέξεις «πριν από» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι και» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) το προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των καταργούμενων ειδικών άμισθων Υποθηκοφυλακείων, εφόσον η πρόσληψη του τελευταίου διενεργήθηκε από την 1η Ιανουαρίου 2015 και μέχρι και την 1η Φεβρουαρίου 2023, σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 37480/4.5.2012 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Β' 1532) και εφόσον κατά τον χρόνο ένταξης εξακολουθούν να υπηρετούν στα ως άνω ειδικά άμισθα Υποθηκοφυλακεία, κατ'εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 56 του κ.δ. της 19/23.7.1941, «Περί κωδικοποίησης εις ενιαίον κείμενον των διατάξεων των αναγκαστικών νόμων 434/1937, 1933/1939, 2182/1940 και 2532/1940 «περί οργανισμού των Υποθηκοφυλακείων του Κράτους»» (Α' 244), όπως εκάστοτε ίσχυε.»

Άρθρο 31

Διατάξεις για τη στελέχωση

του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» -

Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 17 του ν. 4512/2018

1. Στο άρθρο 17 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί σύστασης οργανικών θέσεων προσωπικού στην Κεντρική και στις Περιφερειακές Υπηρεσίες του Φορέα, προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Στις Περιφερειακές Υπηρεσίες συστήνονται ογδόντα (80) οργανικές θέσεις υπαλλήλων δημοσίου δικαίου, κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού (Νομικών) με θητεία πέντε (5) ετών. Οι υπηρετούντες στις θέσεις αυτές υπάγονται στο νομικό τμήμα των Κτηματολογικών Γραφείων. Η κατοχή της ανωτέρω θέσης συνεπάγεται την αναστολή της άσκησης του οικείου ελεύθερου επαγγέλματος ή λειτουργήματος. Οι θέσεις καλύπτονται σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως 35 του ν. 4765/2021 (Α' 6) και το άρθρο 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133), περί ετήσιου προγραμματισμού ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης. Οι θέσεις δύνανται να καλύπτονται με διορισμό από επιλαχόντες υποψηφίους της υπό στοιχεία 1057ΕΞ/2025/13.1.2025 προκήρυξης πλήρωσης θέσεων κτηματολογικών γραφείων και υποκαταστημάτων του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», μετά από τη σύνταξη ενιαίου πίνακα, κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας, οι οποίοι αποδέχονται τον διορισμό τους με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου για θητεία πέντε (5) ετών. Το Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» κοινοποιεί αμελλητί τον κατάλογο των προσλαμβανομένων υπαλλήλων στους

αρμοδίους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των εποπτευουσών αρχών και των οικείων επαγγελματικών συλλόγων, που τηρούν τα οικεία μητρώα ή είναι αρμόδιοι για την υπηρεσιακή ή επαγγελματική κατάσταση των προσλαμβανομένων, προκειμένου να προβούν στις κατά νόμο απαιτούμενες ενέργειες.»

2. Η διάρκεια των συμβάσεων μίσθωσης έργου που συνήφθησαν κατά τα οριζόμενα στην παρ. 13 του άρθρου 37 του ν. 4512/2018, με τις υπό στοιχεία Α2021 (ΑΔΑ: Ω0ΘΦ46ΜΨΦΖ-Ν39) και Β2022 (ΑΔΑ: Ω2ΖΔ46ΜΨΦΖ-Ρ5Ξ) προκηρύξεις, δύναται να παραταθεί για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από τη λήξη τους, όπως αυτή ορίστηκε δυνάμει του άρθρου 119 του ν. 5225/2025 (Α' 152), με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΕΨΥ) - support.gov.gr ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 32

Ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών

και δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α.

α' βαθμού - Τροποποίηση άρθρου 28Α ν. 4727/2020

Στο άρθρο 28Α του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί πλατφόρμας για την ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. β' βαθμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, οι λέξεις «Ο.Τ.Α. β' βαθμού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού», β) στην παρ. 1, β) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «οριζόντια ψηφιακή πλατφόρμα/» διαγράφονται, ii) οι λέξεις «πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΠΣ Ο.Τ.Α.», iii) οι λέξεις «β' βαθμού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «α' και β' βαθμού», ββ) στο δεύτερο εδάφιο, i) οι λέξεις «τις Περιφέρειες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τους Ο.Τ.Α.», ii) οι λέξεις «β' βαθμού που δημιουργείται στο πλαίσιο της ως άνω πλατφόρμας/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που δημιουργείται στο πλαίσιο του ως άνω», γ) στην παρ. 2, γ) οι λέξεις «της πλατφόρμας/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α.», γβ) οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, δ) στην παρ. 3, δ) οι λέξεις «της πλατφόρμας/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α.», δβ) οι λέξεις «β' βαθμού, υπάλληλοι και αιρετοί των Ο.Τ.Α. β' βαθμού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, υπάλληλοι και αιρετοί των Ο.Τ.Α.», ε) στην παρ. 4, ε) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «β' βαθμού στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», εβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «της πλατφόρμας/ΠΣ καθαυτή ή η σύνδεση με αυτήν» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α. καθαυτού ή η σύνδεση με αυτό», εγ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, στ) στην παρ. 5, στα) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «στην πλατφόρμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», ii) οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, στβ) στο δεύτερο εδάφιο, i) οι λέξεις «διαπιστωτική πράξη» αντικαθίστανται από τη λέξη «απόφαση», ii) στην περ. α), οι λέξεις «στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», στγ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», στδ) στο πέμπτο εδάφιο, οι λέξεις «β' βαθμού, απεντάσσεται από την πλατφόρμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, απεντάσσεται από το ΠΣ Ο.Τ.Α.», στε) στο έκτο εδάφιο, οι λέξεις «από την πλατφόρμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από το ΠΣ Ο.Τ.Α.», στστ) στο έβδομο εδάφιο, i) οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, ii) οι λέξεις «της πλατφόρμας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α.», ζ) στην παρ. 6, ζ) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «της πλατφόρμας/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ΠΣ Ο.Τ.Α.», ζβ) στο τρίτο εδάφιο, i) οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, ii) οι λέξεις «στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», ζγ) προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, η) στην παρ. 7, η) στην περ. α), i) οι λέξεις «της πλατφόρμας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», ii) μετά από τις λέξεις «κάθε Ο.Τ.Α.» οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, iii) οι λέξεις «στην πλατφόρμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», iv) μετά από τις λέξεις «από τους Ο.Τ.Α.» οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, v) οι λέξεις «την πλατφόρμα καθαυτή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α. καθαυτό», ηβ) στην περ. β), οι λέξεις «β' βαθμού» διαγράφονται, θ) στην παρ. 8, θ) οι λέξεις «Με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Με απόφαση της Υπηρεσίας Συντονισμού ΕΨΥ, που αναρτάται στον δικτυακό τόπο του προγράμματος «Διαύγεια», θβ) οι λέξεις «στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.», i) στην παρ. 9, οι λέξεις «στην πλατφόρμα/ΠΣ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο ΠΣ Ο.Τ.Α.» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 28Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 28Α**Πλατφόρμα για την ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών****και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού**

1. Δημιουργείται και είναι διαθέσιμο μέσω της ΕΥΠ κεντρικό πληροφοριακό σύστημα (εφεξής: «ΠΣ Ο.Τ.Α.») για την ψηφιοποίηση εξωστρεφών διοικητικών διαδικασιών και τη δημιουργία κεντρικού αποθετηρίου ψηφιακών υπηρεσιών που διεκπεραιώνονται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού, με στόχο την ψηφιακή παροχή υπηρεσιών από τους τελευταίους με ενιαίο τρόπο. Η οργάνωση του ενιαίου τρόπου παροχής ψηφιακών υπηρεσιών από τους Ο.Τ.Α. και της δημοσίευσης της κάθε υπηρεσίας στην ΕΥΠ λαμβάνει χώρα μέσα από το Μητρώο Ψηφιακών Υπηρεσιών Ο.Τ.Α. που δημιουργείται στο πλαίσιο του ως άνω ΠΣ Ο.Τ.Α..

2. Για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την επιχειρησιακή λειτουργία και τη συντήρηση του ΠΣ Ο.Τ.Α., καθώς και για τον σχετικό συντονισμό με τους Ο.Τ.Α. αρμόδια είναι η Υπηρεσία Συντονισμού ΕΥΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. Χρήστες του ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1 είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή οι νομικές οντότητες που χρησιμοποιούν τις δημόσιες υπηρεσίες που διεκπεραιώνονται από τους Ο.Τ.Α., υπάλληλοι και αιρετοί των Ο.Τ.Α. και υπάλληλοι της Υπηρεσίας Συντονισμού ΕΥΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με ρόλο κεντρικού διαχειριστή.

4. Η ένταξη των Ο.Τ.Α. στο ΠΣ Ο.Τ.Α. είναι υποχρεωτική. Ως ένταξη νοείται η χρήση του ΠΣ Ο.Τ.Α. καθαυτού ή η σύνδεση με αυτό με τη χρήση διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 26. Κάθε Ο.Τ.Α. δηλώνει τον τρόπο ένταξης που επιλέγει σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο στην Υπηρεσία Συντονισμού ΕΥΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

5. Κάθε διοικητική διαδικασία εντάσσεται στο ΠΣ Ο.Τ.Α. με πρωτοβουλία των κεντρικών διαχειριστών της παρ. 3 ή μετά από πρόταση τουλάχιστον ενός από τους Ο.Τ.Α. προς την Υπηρεσία Συντονισμού ΕΥΠ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Για την ένταξη εκδίδεται απόφαση, σύμφωνα με την παρ. 8, εφόσον οι ουσιαστικοί όροι παροχής της διοικητικής διαδικασίας, όπως τελικοί χρήστες, προϋποθέσεις, δικαιολογητικά, προθεσμίες, ένδικα μέσα, εκροή:

α) καθορίζονται ήδη στο οικείο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία και αποτυπώνονται και στο ΠΣ Ο.Τ.Α. και

β) δεν τροποποιούνται με την υλοποίηση της αντίστοιχης ψηφιακής υπηρεσίας.

Αν με την ένταξη μιας διαδικασίας στο ΠΣ Ο.Τ.Α. τροποποιούνται οι ουσιαστικοί όροι παροχής της, η ένταξη συντελείται με την έκδοση κανονιστικής απόφασης σύμφωνα με την παρ. 9. Η χρήση διαλειτουργικότητας μέσω του ΚΕ.Δ. κατά την παροχή μιας ψηφιακής υπηρεσίας και η αυτεπάγγελτη αναζήτηση δικαιολογητικών, ιδίως στο πλαίσιο απλούστευσης, δεν συνιστούν τροποποίηση των ουσιαστικών όρων της οικείας διαδικασίας κατά το δεύτερο εδάφιο. Αν μια ενταγμένη διοικητική διαδικασία καταργηθεί ή παύσει να διεκπεραιώνεται από τους Ο.Τ.Α., απεντάσσεται από το ΠΣ Ο.Τ.Α. αυτοδίκαια. Αν μια ενταγμένη διοικητική διαδικασία υπαχθεί σε θεσμικό πλαίσιο που ορίζει άλλο τρόπο διεκπεραίωσης, απεντάσσεται από το ΠΣ Ο.Τ.Α. αυτοδίκαια ή τροποποιείται σύμφωνα με το νέο πλαίσιο, κατά περίπτωση. Οι Ο.Τ.Α. έχουν την ευθύνη να παρακολουθούν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις ενταγμένες διαδικασίες και να ενημερώνουν μέσω του ΠΣ Ο.Τ.Α. τους χρήστες για τυχόν αλλαγές.

6. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας για τον σκοπό της τήρησης και λειτουργίας του ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης μπορεί να ορίζει έναν ή περισσότερους εκτελούντες την επεξεργασία για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου. Κάθε Ο.Τ.Α. ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας, ιδίως, για τον ορισμό χρηστών στο ΠΣ Ο.Τ.Α., τη λήψη και διεκπεραίωση των αιτήσεων μέσω αυτού και την εν γένει εξυπηρέτηση των διοικούμενων κατά τον λόγο αρμοδιότητάς του. Τα δεδομένα που τηρούνται στο ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1 διατηρούνται για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Εσωτερικών καθορίζονται ειδικότερα:

α) Οι διοικητικοί, σχεδιαστικοί και τεχνικοί κανόνες ανάπτυξης και λειτουργίας και τα οριζόντια δομικά στοιχεία και λειτουργικότητες στο ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1, οι όροι πρόσβασης και χρήσης και ιδίως ο τρόπος αυθεντικοποίησης, οι ρόλοι και οι ενέργειες των χρηστών, οι ειδικότεροι όροι για το ελάχιστο περιεχόμενο της ένταξης κάθε Ο.Τ.Α., καθώς και για τη διαδικασία ένταξης στο ΠΣ Ο.Τ.Α. νέων διαδικασιών και απένταξης σε περίπτωση που καταργηθούν, παύσουν να διεκπεραιώνονται από τους Ο.Τ.Α. ή υπαχθούν σε θεσμικό πλαίσιο που ορίζει άλλο τρόπο διεκπεραίωσης, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες που αφορούν στο ΠΣ Ο.Τ.Α. καθαυτό.

β) Ο τρόπος υποβολής της αίτησης και λήψης της απάντησης, η ειδικότερη λειτουργία των δομικών εργαλείων και λειτουργικότητων που παρέχονται οριζόντια στους Ο.Τ.Α. και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των παρ. 3 έως και 5.

8. Με απόφαση της Υπηρεσίας Συντονισμού ΕΨΠ, που αναρτάται στον δικτυακό τόπο του προγράμματος «Διαύγεια», καθορίζονται σε επίπεδο επίσημου τίτλου οι διοικητικές διαδικασίες που εντάσσονται στο ΠΣ Ο.Τ.Α. της παρ. 1, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται κατά το ειδικό μέρος οι ουσιώδεις όροι παροχής μιας διοικητικής διαδικασίας, ιδίως οι χρήστες, το περιεχόμενο και ο τύπος της αίτησης και των δικαιολογητικών αυτής, η ροή της ανασχεδιαζόμενης διαδικασίας, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, εφόσον οι όροι αυτοί επηρεάζονται ουσιωδώς στο πλαίσιο ένταξης της διαδικασίας αυτής στο ΠΣ Ο.Τ.Α. κατά το τρίτο εδάφιο της παρ. 5.»

Άρθρο 33

Πλατφόρμα Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης - ΕΨΥ - support.gov.gr -

Προσθήκη άρθρου 28Γ και παρ. 19Α στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020

1. Στον ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται άρθρο 28Γ ως εξής:

«Άρθρο 28Γ

Πλατφόρμα Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης (ΕΨΥ) - support.gov.gr

1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης σχεδιάζει και λειτουργεί παραγωγικά ειδικό κεντρικό πληροφοριακό σύστημα με την ονομασία «Πλατφόρμα Ενιαίας Ψηφιακής Υποστήριξης (ΕΨΥ) - support.gov.gr» (εφεξής: «ΕΨΥ - support.gov.gr»), με σκοπό την πολυκαναλική παροχή υπηρεσιών υποστήριξης πολιτών και επιχειρήσεων κατά τη διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών που παρέχονται από φορείς του δημοσίου τομέα. Για τον σκοπό παροχής υπηρεσιών υποστήριξης του παρόντος, ως διοικητικές διαδικασίες νοούνται τόσο οι ψηφιακές υπηρεσίες που παρέχονται μέσω της Ε.Ψ.Π., όσο και οι διοικητικές διαδικασίες που παρέχονται με μη ψηφιακά μέσα.

2. Αρμόδια για τη λειτουργία της ΕΨΥ - support.gov.gr είναι η Διεύθυνση Οριζόντιων Συστημάτων, Εκτυπώσεων, Λειτουργικής Υποστήριξης και Υποστήριξης Χρηστών της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. Για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, η ΕΨΥ - support.gov.gr συγκεντρώνει το σύνολο των ερωτημάτων και πληροφοριών εξυπηρέτησης για τη διεκπεραίωση των διοικητικών διαδικασιών της παρ. 1. Τα ερωτήματα υποστήριξης υποβάλλονται μέσω των κάτωθι καναλιών επικοινωνίας:

α) του διαδικτυακού περιβάλλοντος της ΕΨΥ - support.gov.gr,

β) τηλεφωνικού κέντρου ή

γ) εφαρμογής για έξυπνες φορητές συσκευές.

Η υποβολή ερωτημάτων υποστήριξης μέσω των καναλιών των περ. α) και γ) του δεύτερου εδαφίου γίνεται κατόπιν αυθεντικοποίησης του χρήστη. Η υποβολή ερωτημάτων υποστήριξης μέσω του καναλιού της περ. β) δύναται να πραγματοποιείται κατόπιν αυθεντικοποίησης του χρήστη.

4. Χρήστες της ΕΨΥ - support.gov.gr είναι:

α) πολίτες και επιχειρήσεις που υποβάλλουν ερωτήματα υποστήριξης σύμφωνα με την παρ. 3,

β) υπάλληλοι των φορέων του δημοσίου τομέα που διαχειρίζονται και απαντούν στα ερωτήματα αυτά στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους ή υποβάλλουν ερωτήματα υποστήριξης σε αρμόδιους φορείς στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και

γ) υπάλληλοι της αρμόδιας διεύθυνσης της παρ. 2, με ρόλο κεντρικού διαχειριστή.

Οι χρήστες των περ. β) και γ) του πρώτου εδαφίου αποκτούν πρόσβαση κατόπιν αυθεντικοποίησης.

5. Η ένταξη στην ΕΨΥ - support.gov.gr είναι υποχρεωτική για κάθε φορέα του δημοσίου τομέα, ο οποίος: α) είτε παρέχει ψηφιακές υπηρεσίες είτε παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης μέσω των καναλιών επικοινωνίας της παρ. 3, αναφορικά με τις υπηρεσίες αυτές ή β) εκτελεί διοικητικές διαδικασίες με μη ψηφιακά μέσα.

Ως ένταξη νοείται η χρήση της ΕΨΥ - support.gov.gr καθαυτή ή η διασύνδεση με αυτήν με τη χρήση διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών (API) μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με σκοπό το σύνολο των ερωτημάτων και των απαντήσεων επί αυτών να εντάσσεται στην ΕΨΥ - support.gov.gr και να δημοσιεύεται στο αποθετήριο επικοινωνίας της τελευταίας.

6. Κάθε φορέας δηλώνει τον τρόπο ένταξης που επιλέγει στην αρμόδια διεύθυνση της παρ. 2. Ανεξαρτήτως του τρόπου ένταξης που επιλέγεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, κάθε φορέας του δημοσίου τομέα υποχρεούται να:

α) δέχεται τα ερωτήματα υποστήριξης που υποβάλλονται μέσω του διαδικτύου αποκλειστικά μέσω της σχετικής διεπαφής χρήστη της ΕΨΥ - support.gov.gr και

β) καταχωρίζει στην ΕΨΥ - support.gov.gr τις ουσιώδεις πληροφορίες υποστήριξης επί της παροχής των διοικητικών διαδικασιών για τις οποίες παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης.

7. Τα δεδομένα που τηρούνται στην ΕΨΥ - support.gov.gr της παρ. 1 διατηρούνται για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη.»

2. Στο άρθρο 107 του ν. 4727/2020 προστίθεται παρ. 19B ως εξής:

«19B. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται:

α) οι διοικητικοί, σχεδιαστικοί και τεχνικοί κανόνες ανάπτυξης και λειτουργίας και τα οριζόντια δομικά στοιχεία και λειτουργικότητες της ΕΨΥ - support.gov.gr, οι όροι πρόσβασης και χρήσης και ιδίως ο τρόπος αυθεντικοποίησης, οι ρόλοι και οι ενέργειες των χρηστών, οι ειδικότεροι όροι για την ένταξη κάθε φορέα, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες που αφορούν την ΕΨΥ - support.gov.gr,

β) ο τρόπος υποβολής του ερωτήματος και λήψης της απάντησης, και

γ) η ειδικότερη λειτουργία των δομικών εργαλείων και λειτουργικοτήτων που παρέχονται οριζόντια στους φορείς και

δ) κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή του άρθρου 28Γ.»

Άρθρο 34

Διόρθωση παραραμάτων στο άρθρο 98Δ του ν. 4727/2020

Στο άρθρο 98Δ του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί υπεύθυνου επεξεργασίας και χρόνου τήρησης δεδομένων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2, οι λέξεις «του άρθρου 98Ζ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 98Β», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4, οι λέξεις «με αυτό που ορίζεται στην απόφαση της παρ. 67Α του άρθρου 107 που διέπει τη σύσταση και τη λειτουργία των επιμέρους Μητρώων και Πληροφοριακών Συστημάτων του δημοσίου τομέα από τα οποία αντλούνται τα δεδομένα αυτά» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με τον χρόνο τήρησής τους στα αντίστοιχα Μητρώα και Πληροφοριακά Συστήματα του άρθρου 98Β, από τα οποία αντλούνται» και γ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 5, οι λέξεις «της παρ. 67Α» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 66Β», και το άρθρο 98Δ, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 98Δ

Υπεύθυνος επεξεργασίας και χρόνος τήρησης δεδομένων

1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, δια της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.), ενεργεί ως από κοινού Υπεύθυνος Επεξεργασίας για το CRM με τον κατά περίπτωση αρμόδιο φορέα από τα Μητρώα και τα πληροφοριακά συστήματα του άρθρου 98Α. Οι από κοινού Υπεύθυνοι Επεξεργασίας υπογράφουν μνημόνιο συνεργασίας, στο οποίο καθορίζονται οι σχέσεις τους έναντι των υποκειμένων των δεδομένων και οι αντίστοιχες ευθύνες τους για συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119/1) (ΓΚΠΔ).

2. Ειδικά για την καρτέλα πολίτη/επιχείρησης, υπεύθυνος επεξεργασίας είναι η Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.. Οι φορείς που τηρούν τα μητρώα του άρθρου 98Β είναι αυτοτελώς υπεύθυνοι επεξεργασίας των δεδομένων που επεξεργάζονται στο πλαίσιο του παρόντος Κεφαλαίου και έχουν την υποχρέωση λήψης και διαρκούς τήρησης των κατάλληλων και αναγκαίων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας.

3. Στο πλαίσιο διαχείρισης των προσωποποιημένων ενημερωτικών δράσεων της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 98Α, ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας του δημόσιου τομέα ενεργεί ως από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Αναφορικά με τη λειτουργία των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), το Υπουργείο Εσωτερικών ενεργεί ως ανεξάρτητος υπεύθυνος επεξεργασίας για τη λειτουργία και την εποπτεία των Κ.Ε.Π., όπως ορίζεται στο π.δ. 81/2019 (Α' 119) και το π.δ. 40/2020 (Α' 85). Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενεργεί ως ανεξάρτητος Υπεύθυνος Επεξεργασίας για τα υποστηρικτικά πληροφοριακά συστήματα που το απαρτίζουν, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 36 του π.δ. 40/2020, περί του Τμήματος Β' Διαδικτυακής Εξυπηρέτησης της Διεύθυνσης Υποστήριξης Λειτουργίας Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης σε συνδυασμό με την παρούσα.

4. Τα δεδομένα που αντλούνται σύμφωνα με το άρθρο 98B τηρούνται στο Αποθετήριο Δεδομένων για χρονικό διάστημα ίσο με τον χρόνο τήρησής τους στα αντίστοιχα Μητρώα και Πληροφοριακά Συστήματα του άρθρου 98B, από τα οποία αντλούνται. Η τήρηση του εν λόγω χρονικού διαστήματος και η διαγραφή των δεδομένων μετά το πέρας του νόμιμου χρόνου τήρησής τους διενεργούνται αυτοματοποιημένα και σε πραγματικό χρόνο, μέσω ασφαλούς ψηφιακού μηχανισμού συνεχούς συγχρονισμού άντλησης αλλαγών από τις επιμέρους πηγές, ο οποίος διασφαλίζει την ακρίβεια και ενημερότητα των δεδομένων που τηρούνται στο Αποθετήριο. Μέσω του ίδιου μηχανισμού ελέγχονται σε περιοδική βάση τα μητρώα του άρθρου 98B και οι νέες εγγραφές στα μητρώα αυτά με σκοπό τη διαρκή επικαιροποίηση των στοιχείων.

5. Το ιστορικό των υποθέσεων που τηρείται στην Καρτέλα Πολίτη/Επιχείρησης διαγράφεται μετά από το πέρας ενός (1) έτους από την ολοκλήρωση της εκάστοτε υπόθεσης. Το ιστορικό των ραντεβού του πολίτη τηρείται στην Καρτέλα Πολίτη για έξι (6) μήνες. Ο χρόνος τήρησης των δεδομένων στα λοιπά υποσυστήματα ορίζεται σε μέγιστο χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών, εκτός αν προβλέπεται μικρότερο χρονικό διάστημα σύμφωνα με τις αποφάσεις της παρ. 66B του άρθρου 107. Ο χρόνος τήρησης των ηχογραφήσεων ορίζεται σε ένα (1) έτος.»

Άρθρο 35

Ανάρτηση και καταχώριση των εγγράφων του Δημοσίου στο «Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου» - Τροποποίηση άρθρου 67 ν. 4727/2020

Στην παρ. 3 του άρθρου 67 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί πρακτικών ρυθμίσεων ανοικτών δεδομένων και περαιτέρω χρήσης των πληροφοριών του δημόσιου τομέα, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 3, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής της παρ. 2, κάθε φορέας εκδίδει απόφαση, στην οποία περιγράφονται:

- (α) τα σύνολα των εγγράφων που κατέχει ο φορέας,
- (β) τα σύνολα των εγγράφων που θα διατεθούν σε ανοικτό και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, εφαρμόζοντας την αρχή της ανοικτής διάθεσης της δημόσιας πληροφορίας,
- (γ) τα σύνολα των εγγράφων που θα διατεθούν με επιβολή όρων μέσω χορήγησης άδειας ή τελών, σύμφωνα με τα άρθρα 64 έως και 70, και

(δ) τα σύνολα των εγγράφων που δεν διατίθενται για περαιτέρω αξιοποίηση και χρήση, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 59. Η απόφαση αυτή αναρτάται:

- (δα) στον διαδικτυακό τόπο του «Προγράμματος Διαύγεια»,
- (δβ) μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), και (δγ) στην ιστοσελίδα του οικείου φορέα, ενώ κοινοποιείται και στον Ειδικό Γραμματέα Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων.

Οι υποχρεώσεις της παρ. 2 και της παρούσας δεν αποτελούν προϋπόθεση για την ανάρτηση και την καταχώριση που προβλέπονται στην παρ. 1.»

Άρθρο 36

Κυβερνητικά νέφη - Έκδοση πολιτικής χρήσης υπολογιστικών υποδομών νέφους - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 87 και παρ. 53 άρθρου 107 ν. 4727/2020

1. Στην παρ. 11 του άρθρου 87 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί κυβερνητικών νεφών και τήρησης ηλεκτρονικού μητρώου κεντρικών ηλεκτρονικών εφαρμογών που εγκαθίστανται στα κυβερνητικά νέφη, οι λέξεις «τηρούν υποχρεωτικά» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δύνανται να τηρούν» και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. και η Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε., δύνανται να τηρούν ηλεκτρονικό μητρώο στο οποίο καταχωρίζονται οι κεντρικές ηλεκτρονικές εφαρμογές και τα κεντρικά πληροφοριακά συστήματα που εγκαθίσταται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud), το Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) και το Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), αντίστοιχα, σύμφωνα με τις παρ. 4, 5 και 6.»

2. Στην παρ. 53 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων ψηφιακής διακυβέρνησης, προστίθενται οι λέξεις «δύνανται να» και η παρ. 53 διαμορφώνεται ως εξής:

«53. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύνανται να εκδίδεται η πολιτική χρήσης των υπολογιστικών υποδομών νέφους από τους φορείς του δημόσιου τομέα και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα για τη χρήση υπολογιστικών υποδομών νέφους από τους φορείς αυτούς.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 37

Διάρκεια ισχύος συμβάσεων εργασίας
ορισμένου χρόνου προσωπικού της Η.ΔΥ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.

1. Η διάρκεια της ισχύος των συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου του προσωπικού, που προσλήφθηκε από την ανώνυμη εταιρεία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.), δυνάμει των υπ' αρ. (ΣΟΧ) 1/2022 και (ΣΟΧ) 2/2022 προκηρύξεων συμβάσεων ορισμένου χρόνου, των οποίων η λήξη ορίστηκε, σύμφωνα με το άρθρο 34 του ν. 5167/2024 (Α' 207), για τις 30.6.2026 παρατείνεται για το προσωπικό, το οποίο απασχολείται στην ανώνυμη εταιρεία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.), κατά την 30ή.6.2026 έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας πρόσληψης προσωπικού εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου που διενεργείται και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.12.2026.

2. Η παράταση της διάρκειας ισχύος των συμβάσεων ορισμένου χρόνου της παρ. 1 δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, γίνεται κατά παρέκκλιση των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134), καθώς και κάθε άλλης σχετικής γενικής ή ειδικής διάταξης και δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών κατά την έννοια των ως άνω άρθρων, απαγορευόμενης σε κάθε περίπτωση της μετατροπής τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

3. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την 1η.7.2026.

Άρθρο 38

Τροποποίηση διάρκειας πρώτης διαχειριστικής περιόδου
της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία

«Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)» -

Τροποποίηση εσωτερικού άρθρου εικοστού δεύτερου άρθρου 8 ν. 5263/2025

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου εικοστού δεύτερου του άρθρου 8 του ν. 5263/2025 (Α' 238), περί της διαχείρισης της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνικό Εργοστάσιο Τεχνητής Νοημοσύνης Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ)», οι λέξεις «του επόμενου έτους από τη σύστασή της» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του έτους της σύστασής της», και το εσωτερικό άρθρο εικοστό δεύτερο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο εικοστό δεύτερο

Διαχείριση

1. Η διαχειριστική χρήση της Εταιρείας συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος. Η πρώτη διαχειριστική χρήση περιλαμβάνει τη χρονική περίοδο από τη σύσταση της Εταιρείας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους της σύστασής της.

2. Στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης το Δ.Σ. καταρτίζει τους ετήσιους λογαριασμούς (ετήσιες οικονομικές καταστάσεις), σύμφωνα με τον ν. 4548/2018 (Α' 104). Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις εμφανίζουν με σαφήνεια την πραγματική εικόνα της περιουσιακής διάρθρωσης, της χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων χρήσης της Εταιρείας.»

Άρθρο 39

Καθήκον εχεμύθειας προσωπικού

Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας -

Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 14 ν. 5086/2024

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024 (Α' 23), περί καθήκοντος εχεμύθειας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) οι λέξεις «(Β' 683) απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, όπως εκάστοτε ισχύει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας «Κύρωση του Εθνικού Κανονισμού Ασφαλείας (ΕΚΑ)» (Β' 683), όπως εκάστοτε ισχύει, αμέσως μετά την ανάληψη καθηκόντων στην Αρχή», αβ) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, β) προστίθενται νέα εδάφια τρίτο και τέταρτο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το προσωπικό της Αρχής έχει υποχρέωση διαβάθμισης για χειρισμό Εθνικά Διαβαθμισμένων Πληροφοριών και Υλικού (Ε.Δ.Π.Υ.), σύμφωνα με τον Εθνικό Κανονισμό Ασφαλείας (Ε.Κ.Α.) που έχει κυρωθεί με την

υπό στοιχεία Φ. 120/01/510313/Σ.94/5.1.2018 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας «Κύρωση του Εθνικού Κανονισμού Ασφαλείας (ΕΚΑ)» (Β' 683), όπως εκάστοτε ισχύει, αμέσως μετά την ανάληψη καθηκόντων στην Αρχή. Σε περίπτωση άρνησης του υπαλλήλου ή μη χορήγησης της διαβάθμισης του πρώτου εδαφίου, αίρεται αυτοδικαίως η απόσπαση σε περίπτωση αποσπασμένου προσωπικού και σε περίπτωση προσωπικού που ανήκει οργανικά στην Αρχή κατόπιν μετάταξης, ανακαλείται η πράξη μετάταξης και ο υπάλληλος επιστρέφει στον φορέα, στον οποίο ανήκε οργανικά, σε κενή οργανική θέση ή ελλείπει αυτής σε συνιστώμενη με την πράξη ανάκλησης της μετάταξης προσωποπαγή θέση με δέσμευση κενής οργανικής, εφόσον υπάρχει. Η προσωποπαγής θέση καταργείται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του υπαλλήλου. Σε κάθε περίπτωση, η ως άνω άρνηση διαβάθμισης συνιστά το πειθαρχικό παράπτωμα της σοβαρής απείθειας σύμφωνα με την περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26). Επίσης, έχει καθήκον εχεμύθειας για διαβαθμισμένα έγγραφα, πληροφορίες ή άλλα στοιχεία και μετά από την αποχώρησή του από την Αρχή, για όσο χρόνο διαρκεί η διαβάθμιση.»

2. Για τις εκκρεμείς υποθέσεις διαβάθμισης του προσωπικού σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024 παρέχεται η δυνατότητα στο προσωπικό που δεν έχει διαβαθμιστεί να δηλώσει αποδοχή ή μη χορήγηση διαβάθμισης εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε περίπτωση άρνησης εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024, όπως τροποποιείται με την παρ. 1 του παρόντος.

3. Προσωπικό που μετατάχθηκε στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5086/2024, όπως ισχύει μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, μετατάσσεται αυτοδικαίως με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης στον φορέα που ανήκε οργανικά κατά τον χρόνο μετάταξής του στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, σε κενή οργανική θέση ή σε συνιστώμενη με την απόφαση μετάταξης προσωποπαγή θέση με δέσμευση κενής οργανικής θέσης, εφόσον υπάρχει. Η προσωποπαγής θέση καταργείται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του υπαλλήλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ** **ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΛΗΞΙΑΡΧΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ**

Άρθρο 40

Καθήκοντα ληξιάρχου - Αντικατάσταση άρθρου 4 ν. 344/1976

Το άρθρο 4 του ν. 344/1976 (Α' 143) περί καθηκόντων ληξιάρχου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 4

Καθήκοντα ληξιάρχου

Ο ληξιαρχος υποχρεούται:

- α) να τηρεί τα ληξιαρχικά βιβλία κατά το άρθρο 8, περί ληξιαρχικών βιβλίων και ληξιαρχικών πράξεων,
- β) να καταχωρίζει τις ληξιαρχικές πράξεις, τις διορθώσεις και μεταβολές επί αυτών, καθώς και εκθέσεις όπου απαιτείται, εντός του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) «Μητρώο Πολιτών» του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107), περί δημιουργίας Μητρώου Πολιτών,
- γ) να διενεργεί έλεγχο νομιμότητας πριν από την καταχώριση κάθε πράξης βάσει επίσημων στοιχείων και με αυτεπάγγελη αναζήτηση στο Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών»,
- δ) να εκδίδει αντίγραφα και αποσπάσματα από τις ληξιαρχικές πράξεις,
- ε) να εκδίδει βεβαιώσεις περί ύπαρξης, ανυπαρξίας και καταστροφής ληξιαρχικής πράξης και
- στ) να συνδέει τις ληξιαρχικές πράξεις ή τις εκθέσεις που συντάσσει με την αντίστοιχη ληξιαρχική και δημοτολογική εγγραφή, όπου υφίσταται.»

Άρθρο 41

Ληξιαρχικά βιβλία - Ληξιαρχικές πράξεις - **Αντικατάσταση άρθρου 8 ν. 344/1976**

Το άρθρο 8 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί ληξιαρχικών βιβλίων και ληξιαρχικών πράξεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Ληξιαρχικά βιβλία - Ληξιαρχικές πράξεις

1. Για τη βεβαίωση της αστικής κατάστασης του φυσικού προσώπου, σε κάθε ληξιαρχείο τηρούνται βιβλία:

- α) γεννήσεων,
- β) γάμων,
- γ) συμφώνων συμβίωσης,
- δ) θανάτων και
- ε) εκθέσεων.

2. Ληξιαρχικό βιβλίο αποτελεί το σύνολο των ληξιαρχικών πράξεων του ίδιου τύπου που καταχωρίζονται μέσα σε ένα (1) έτος στο υποσύστημα ληξιαρχείου του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) «Μητρώο Πολιτών» και έχουν ως αντικείμενο τη βεβαίωση γέννησης, γάμου ή θανάτου του φυσικού προσώπου, την ισχύ της συμφωνίας των προσώπων που συνήψαν το σύμφωνο συμβίωσης, τη μεταβολή του περιεχομένου ή τη διόρθωση των ληξιαρχικών πράξεων.

3. Τα ληξιαρχικά βιβλία κλείνονται κατ' έτος.

4. Οι ληξιαρχικές πράξεις αποτελούν δημόσια έγγραφα και τα δεδομένα που περιέχονται σε αυτές διατηρούνται στο δηνεκές. Η τήρησή τους και η πρόσβαση σε αυτά διέπονται από τις αρχές του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119).

5. Η καταχώριση ή η διόρθωση ή η μεταβολή του περιεχομένου των ληξιαρχικών πράξεων πραγματοποιείται κατόπιν δήλωσης είτε από τον υπόχρεο σε αυτό, όπως ορίζεται στον παρόντα νόμο είτε από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Η δήλωση του πρώτου εδαφίου υποβάλλεται με φυσική παρουσία ή μέσω χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.).

6. Ειδικά η καταχώριση:

α) θρησκευτικού γάμου ή βάπτισης, δύναται να πραγματοποιείται, μέσω χρήσης Τ.Π.Ε., και με δήλωση του θρησκευτικού λειτουργού ο οποίος έχει καταχωριστεί στο Μητρώο Θρησκευτικών Νομικών Προσώπων και Θρησκευτικών Λειτουργών του άρθρου 14 του ν. 4301/2014 (Α' 223), σύμφωνα και με το άρθρο 47 του ν. 4559/2018 (Α' 142) σε συνδυασμό με το άρθρο 27 του ν. 5224/2025 (Α' 142) και τέλεσε ή συνέπραξε στην ιεροπραξία γάμου ή βάπτισης αντίστοιχα,

β) θανάτου, δύναται να πραγματοποιείται, μέσω χρήσης Τ.Π.Ε., και με δήλωση του ιατρού ή ιατροδικαστή ο οποίος εξέδωσε το πιστοποιητικό θανάτου,

γ) πολιτικού γάμου, δύναται να πραγματοποιείται αυτεπάγγελα, με διαβίβαση της οικείας δήλωσης στο αρμόδιο ληξιαρχείο από τον τελέσαντα τον γάμο,

δ) συμφώνου συμβίωσης ή λύσης αυτού, δύναται να πραγματοποιείται με δήλωση οποιουδήποτε εκ των συμβαλλομένων, είτε με φυσική παρουσία είτε μέσω χρήσης Τ.Π.Ε. και

ε) μεταβολής, η οποία επέρχεται βάσει διοικητικής πράξης ελληνικής δημόσιας αρχής, δύναται να πραγματοποιείται αυτεπάγγελα από τον ληξίαρχο, κατόπιν ενημέρωσής του μέσω χρήσης Τ.Π.Ε. ή διαβίβασης των σχετικών διοικητικών πράξεων από την αρμόδια υπηρεσία.

7. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την καταχώριση των ληξιαρχικών πράξεων τηρούνται εντός του Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών».

8. Οι ληξιαρχικές πράξεις καταρτίζονται στην ελληνική γλώσσα και ακολουθούν τους ελληνικούς γραμματικούς και συντακτικούς κανόνες. Εάν τα πρόσωπα στα οποία αφορά η πράξη φέρουν ξενικά ονοματεπωνυμικά στοιχεία, αυτά αναγράφονται με ελληνικούς χαρακτήρες όπως προφέρονται και με λατινικούς στην ξένη γραφή.

9. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών:

α) ενημερώνεται, επικαιροποιείται και συμπληρώνεται το υποσύστημα ληξιαρχείου του Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών» ως προς τα ληξιαρχικά βιβλία, ως προς τα στοιχεία των ληξιαρχικών πράξεων της παρ. 2 και ως προς την τήρηση των δικαιολογητικών της παρ. 7 και

β) καθορίζονται ο τρόπος τήρησης των ληξιαρχικών βιβλίων, η επικαιροποίησή τους ως προς τις μεταβολές και διορθώσεις των περιεχομένων των πράξεων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τα ληξιαρχικά βιβλία της παρ. 3.

10. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να ορίζονται οι λεπτομέρειες για τη διαδικασία υποβολής της δήλωσης των παρ. 5 και 6, καθώς και των αναγκαίων σχετικών δικαιολογητικών.»

Άρθρο 42

Στοιχεία που περιέχονται σε κάθε ληξιαρχική πράξη -

Αντικατάσταση άρθρου 9 ν. 344/1976

Το άρθρο 9 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί στοιχείων που περιέχονται σε όλες τις ληξιαρχικές πράξεις, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 9

Στοιχεία που περιέχονται σε κάθε ληξιαρχική πράξη

1. Κάθε ληξιαρχική πράξη καταχωρίζεται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) «Μητρώο Πολιτών» στο εκάστοτε ληξιαρχικό βιβλίο της παρ. 1 του άρθρου 8 κατ' αύξοντα αριθμό, τόμο και έτος και περιέχει εκτός των στοιχείων των άρθρων 22, περί στοιχείων της πράξης γέννησης, 31, περί στοιχείων της πράξης γάμου, 31Α, περί στοιχείων της ληξιαρχικής πράξης του συμφώνου συμβίωσης, και 34, περί στοιχείων της πράξης θανάτου, τα παρακάτω στοιχεία:

- α) τον τόπο, την ώρα, την ημέρα, τον μήνα και το έτος καταχώρισης,
- β) το ονοματεπώνυμο του ληξιάρχου και
- γ) το ονοματεπώνυμο του δηλούντος το ληξιαρχικό γεγονός.

2. Ο ληξίαρχος υποχρεούται να εισάγει στο Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών» τα στοιχεία επικοινωνίας των ενδιαφερομένων και κάθε άλλο στοιχείο, το οποίο υποδεικνύεται από τρίτους διαπιστευμένους φορείς προκειμένου να εξυπηρετείται ο σκοπός λειτουργίας τους.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται τα πρότυπα των ληξιαρχικών πράξεων σύμφωνα με το παρόν, τα στοιχεία αυτών καθώς και οι αναγκαίες τεχνικές προσαρμογές του Ο.Π.Σ. «Μητρώο Πολιτών».

Άρθρο 43

Δήλωση ληξιαρχικού γεγονότος, διορθώσεων και μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων

δι' αντιπροσώπου και από πρόσωπα που αγνοούν την ελληνική γλώσσα -

Αντικατάσταση άρθρου 10 ν. 344/1976

Το άρθρο 10 του ν. 344/1976 (Α' 143) περί της δήλωσης δι' αντιπροσώπου και υπό προσώπων αγνοούντων την ελληνική, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 10

Δήλωση ληξιαρχικού γεγονότος, διορθώσεων

και μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων δι' αντιπροσώπου

και από πρόσωπα που αγνοούν την ελληνική γλώσσα

1. Οι δηλώσεις ληξιαρχικών γεγονότων του παρόντος νόμου, οι δηλώσεις διορθώσεων στοιχείων ληξιαρχικών πράξεων και οι δηλώσεις μεταβολών στοιχείων δύνανται να πραγματοποιούνται και διά τρίτου προσώπου, εφόσον αυτό διαθέτει:

α) ελληνικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο ή εξουσιοδότηση με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών ή με ηλεκτρονική εξουσιοδότηση η οποία εκδίδεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της δημόσιας διοίκησης (ΕΨΠ-gov.gr), με ειδική εντολή για τη δήλωση συγκεκριμένου γεγονότος, ή

β) αλλοδαπό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο ή αλλοδαπή εξουσιοδότηση νομίμως επικυρωμένα και μεταφρασμένα, με ειδική εντολή για τη δήλωση συγκεκριμένου γεγονότος.

2. Ο δηλών πρέπει να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον το δέκατο τέταρτο (14ο) έτος της ηλικίας του, άλλως να εκπροσωπείται από τον νόμιμο εκπρόσωπό του.

3. Αν ο υπόχρεος προς δήλωση του ληξιαρχικού γεγονότος δεν προέβη για οποιονδήποτε λόγο σε αυτή εμπρόθεσμα, η δήλωση δύναται να πραγματοποιηθεί από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

4. Αν ο υπόχρεος προς δήλωση ή ο έχων έννομο συμφέρον αγνοεί την ελληνική γλώσσα, η δήλωση πραγματοποιείται με τη συνδρομή διερμηνέα, ο οποίος προσλαμβάνεται με μέριμνα του δηλούντος.»

Άρθρο 44

Βιβλία εκθέσεων - Αντικατάσταση άρθρου 19 ν. 344/1976

Το άρθρο 19 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί κύρωσης ανυπόγραφων ληξιαρχικών πράξεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 19

Βιβλία εκθέσεων

1. Στα βιβλία εκθέσεων του άρθρου 8, περί ληξιαρχικών βιβλίων και ληξιαρχικών πράξεων, καταχωρίζονται οι εκθέσεις μεταβολών όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 14, περί μεταβολών στοιχείων ληξιαρχικών πράξεων, όταν δεν υπάρχει στο ληξιαρχείο, για οποιονδήποτε λόγο, συντεταγμένη η οικεία ληξιαρχική πράξη γέννησης ή γάμου επί της οποίας όφειλε να καταχωρισθεί η μεταβολή.

2. Στα ίδια βιβλία καταχωρίζονται και εκθέσεις:

- α) αφάνειας,
- β) ονοματοδοσίας,
- γ) βάπτισης,
- δ) προσθήκης συζυγικού επωνύμου,
- ε) ανάκτησης πατρικού επωνύμου και
- στ) τέλεσης δεύτερου τύπου γάμου.

3. Αρμόδιο ληξιαρχείο είναι το ληξιαρχείο του τόπου κατοικίας του ενδιαφερόμενου ή το ληξιαρχείο του τόπου στον οποίο επήλθε η μεταβολή ή το ληξιαρχείο της έδρας του δικαστηρίου που εξέδωσε τη δικαστική απόφαση.

4. Ειδικά για τις περιπτώσεις λύσης γάμου βάσει συμβολαιογραφικού συναινετικού διαζυγίου και λύσης συμφώνου συμβίωσης, ο ληξιαρχος του τόπου κατοικίας του ενδιαφερομένου δύναται να συντάσσει έκθεση πληροφοριακού χαρακτήρα απευθυνόμενη προς το ληξιαρχείο κατάρτισης της ληξιαρχικής πράξης γάμου ή συμφώνου συμβίωσης, προκειμένου ο αρμόδιος ληξιαρχος να προβεί στην καταχώριση της συμβολαιογραφικής λύσης γάμου ή συμφώνου συμβίωσης.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 45

Δημιουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Καταχώρησης Σημείων Πρόσβασης και Θέσεων στάθμευσης για άτομα με Αναπηρία - Διασύνδεση με εφαρμογή άρθρου 20 ν. 5188/2025 «my street» - Προσθήκη άρθρου 20Α στον ν. 5188/2025

1. Στον ν. 5188/2025 (Α' 49) προστίθεται άρθρο 20Α ως εξής:

«Άρθρο 20Α
Ηλεκτρονικό Μητρώο Καταχώρησης Σημείων Πρόσβασης και Θέσεων στάθμευσης για άτομα με Αναπηρία

1. Στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης αναπτύσσεται και λειτουργεί ηλεκτρονική πλατφόρμα με τίτλο «Ηλεκτρονικό Μητρώο Καταχώρησης Σημείων Πρόσβασης και Θέσεων στάθμευσης για άτομα με Αναπηρία» (εφεξής: «το Μητρώο»), που επιτρέπει στους δήμους να καταχωρούν, να διαχειρίζονται και να δημοσιοποιούν στοιχεία σημείων υποδομών προσβασιμότητας για άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ) όπως θέσεις στάθμευσης, ράμπες, σημεία εισόδου δημοσίων κτιρίων, διαβάσεις πεζών και λοιπές σχετικές υποδομές.

2. Χρήστες της πλατφόρμας είναι εξουσιοδοτημένοι χρήστες κάθε δήμου, οι οποίοι καταχωρούν σημεία ενδιαφέροντος για ΑμεΑ με γεωγραφική τοποθέτηση, συνοδευτικές περιγραφές, φωτογραφικό υλικό, κατηγοριοποίηση και ενδείξεις λειτουργικότητας ή διαθεσιμότητας.

3. Τα δεδομένα της παρ. 2 διατίθενται μέσω διασύνδεσης προγραμματισμού διεπαφών (api) σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, όπως ενδεικτικά σε ερευνητικούς φορείς και φορείς της κοινωνίας των πολιτών για να αναπτύξουν ενδεικτικά ηλεκτρονικές εφαρμογές, χάρτες πλοήγησης και εργαλεία δημοτικής διαβούλευσης. Τα δεδομένα αυτά αναρτώνται και στο Εθνικό Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων (data.gov.gr) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

4. Η πλατφόρμα διαλειτουργεί με τα αναγκαία πληροφοριακά συστήματα του δημοσίου και ιδίως με την ηλεκτρονική εφαρμογή του άρθρου 20 και το Εθνικό Μητρώο Υποδομών.»

2. Στο άρθρο 25 του ν. 5188/2025, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας δύναται να καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα ως προς τον τρόπο και τη διαδικασία καταχώρησης στοιχείων στο Μητρώο, ζητήματα διάθεσης στατιστικών στοιχείων σε ενδιαφερόμενες οντότητες και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα, τεχνικό ή λεπτομερειακό, για την εφαρμογή του άρθρου 20Α.»

Άρθρο 46

Συνεργασία του Υπουργείου Εσωτερικών με την «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.»

Για την υλοποίηση της εφαρμογής της ψηφιακής κάρτας εργασίας στο δημόσιο δύναται να επιχορηγείται η ανώνυμη εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.» από το Υπουργείο Εσωτερικών δυνάμει προγραμματικής συμφωνίας του άρθρου 32 του ν. 3614/2007 (Α' 267) σε βάρος των εγγεγραμμένων πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του.

Άρθρο 47

Χρήση συστήματος τεχνητής νοημοσύνης στις διαδικασίες αξιολόγησης και διαχείρισης δράσεων κρατικών ενισχύσεων του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης - Προσθήκη άρθρου 59Α στον ν. 4914/2022

Στον ν. 4914/2022 (Α' 61) προστίθεται άρθρο 59Α ως εξής:

«Άρθρο 59Α

Χρήση συστήματος τεχνητής νοημοσύνης στις διαδικασίες αξιολόγησης και διαχείρισης δράσεων κρατικών ενισχύσεων του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης

1. Για την υποστήριξη των διαδικασιών διαχείρισης πράξεων κρατικών ενισχύσεων που υλοποιούνται μέσω του πληροφοριακού συστήματος του άρθρου 56 του ν. 4914/2022 (Α' 61), ιδίως κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης, την υποβολή και την επαλήθευση των αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης, καθώς και σε κάθε άλλο στάδιο διαχείρισης των πράξεων, η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (Ε.Υ.Κ.Ε. - Χ.Ε.) της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να αναπτύσσει και να θέτει σε λειτουργία σύστημα τεχνητής νοημοσύνης (εφεξής «το Σύστημα»).

2. Ειδικότερα, το Σύστημα δύναται να λειτουργεί υποβοηθητικά προς τα αρμόδια όργανα και υποστηρίζει, ενδεικτικά, τις ακόλουθες λειτουργίες:

α) τον έλεγχο πληρότητας, εγκυρότητας και συνάφειας των δικαιολογητικών, με επισήμανση ελλείψεων ή αποκλίσεων,

β) την αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει της εγκεκριμένης μεθοδολογίας ή κριτηρίων,

γ) τις διαχειριστικές επαληθεύσεις και ιδίως τη διασταύρωση παραστατικών, εξοφλήσεων, λογιστικών εγγραφών και του εντοπισμού αποκλίσεων,

δ) την επεξεργασία αιτημάτων εκταμίευσης και τεκμηρίωσης διαδρομής ελέγχου.

Τα αποτελέσματα του Συστήματος δεν υποκαθιστούν τη διοικητική κρίση. Η τελική απόφαση ανήκει στα αρμόδια και εξουσιοδοτημένα όργανα.

3. Το Σύστημα λειτουργεί σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 300/2008, (ΕΕ) 167/2013, (ΕΕ) 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη, L 12.7.2024), τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137). Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διενεργείται αποκλειστικά για τον σκοπό της υποβοήθησης στις διαδικασίες αξιολόγησης και διαχείρισης πράξεων κρατικών ενισχύσεων του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Σ.Π.Α.). Τα δεδομένα που επεξεργάζεται το Σύστημα περιορίζονται στα αναγκαία για την επίτευξη του ως άνω σκοπού, σύμφωνα με την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 5 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων. Απαγορεύεται η χρήση των δεδομένων ή των εξαγόμενων δεδομένων του Συστήματος για την παραγωγή προφίλ, την κατάρτιση δεικτών συμπεριφοράς ή την κοινωνική αξιολόγηση φυσικών προσώπων.

4. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για το ΕΣΠΑ Υπουργού και του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξειδικεύονται η λειτουργία του Συστήματος, τα στάδια και το πεδίο εφαρμογής και ορίζεται κάθε σχετικό θέμα.»

Άρθρο 48

Σύσταση και διάρθρωση Διεύθυνσης Διαχείρισης του Υποπρογράμματος του Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Προσθήκη άρθρου 39Α στον ν. 5264/2025

Στον ν. 5264/2025 (Α' 239) προστίθεται άρθρο 39Α ως εξής:

«Άρθρο 39Α

Σύσταση και διάρθρωση Διεύθυνσης Διαχείρισης του Υποπρογράμματος του Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

1. Στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών συστήνεται Διεύθυνση Διαχείρισης Υποπρογράμ-

ματος «Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων» του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης (Τ.Π.Α.), η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 36 και υπάγεται απευθείας στη Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.

2. Η Διεύθυνση Διαχείρισης του Υποπρογράμματος «Τομέα Δημοσίων Επενδύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων» έχει ως επιχειρησιακό στόχο τον σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση των δράσεων χρηματοδοτικών εργαλείων και συναφών έργων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) που υλοποιούνται από το Υπουργείο και διαρθρώνεται στα ακόλουθα δύο (2) τμήματα:

- α) Τμήμα Προγραμματισμού, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης και
- β) Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου.

3. Το Τμήμα Προγραμματισμού, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) την ενεργοποίηση του προγράμματος, τη σύνταξη των προσκλήσεων, καθώς και τη μέριμνα για την έκδοση και δημοσιοποίησή τους και

β) τη συγκέντρωση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων για την ένταξη έργων στο πρόγραμμα, την αξιολόγηση, τον έλεγχο επιλεξιμότητας και τη χρηματοδότηση των πράξεων.

4. Το Τμήμα Παρακολούθησης και Ελέγχου έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) την παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από τους δικαιούχους και τη σύνταξη των προβλεπόμενων εκθέσεων,

β) τη μέριμνα για τη δημοσιοποίηση και προβολή των δράσεων και των στόχων του Υποπρογράμματος με βάση το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και τον οδηγό δημοσιότητας της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 33,

γ) τη διενέργεια διοικητικών επαληθεύσεων και επιτόπιων επιθεωρήσεων,

δ) την τήρηση αρχείων και την παροχή στοιχείων προς την Υπηρεσία Συντονισμού του άρθρου 35 και

ε) τη σύνταξη εκθέσεων παρακολούθησης προόδου και ολοκλήρωσης του Υποπρογράμματος.

5. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Υποπρογράμματος στελεχώνεται με υπαλλήλους πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ) ή τεχνολογικής εκπαίδευσης (ΤΕ) όλων των κλάδων που υπηρετούν στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Για την αντιμετώπιση αυξημένων αναγκών της Διεύθυνσης εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 1 του άρθρου 39.

6. Μέχρι την πλήρη λειτουργία της Διεύθυνσης Διαχείρισης Υποπρογράμματος, οι αρμοδιότητες του άρθρου 36 για το Υποπρόγραμμα εξακολουθούν να ασκούνται από την Αυτοτελή Διεύθυνση Συντονισμού, Διαχείρισης και Παρακολούθησης Έργων και Διαχείρισης Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.»

Άρθρο 49

Χρηματοδότηση έργου ανάπλασης Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

1. Το έργο «Ανάπλαση Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης» δύναται να χρηματοδοτείται εν όλω ή εν μέρει, συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.), από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Τ.Π.Α.) 2026-2030 του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

2. Οι αναγκαίοι πόροι αντλούνται ισομερώς από τα δύο Υποπρογράμματα του Τ.Π.Α. της παρ. 1. Το μέρος των διατιθέμενων πόρων που αντιστοιχεί στο Υποπρόγραμμα Β ανακατανέμεται στο Υποπρόγραμμα Α.

3. Οι αποφάσεις του άρθρου 23 του ν. 5264/2025 (Α' 239) για την πρόσκληση, την ένταξη, τυχόν τροποποίηση της απόφασης ένταξης του έργου, καθώς και η απόφαση του άρθρου 27 του ίδιου νόμου περί ολοκλήρωσης, συνυπογράφονται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και τον αρμόδιο για το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπουργό.

Άρθρο 50

Φορολογικές ρυθμίσεις για την εταιρεία με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Αποφάσεις δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης που έχουν εκδοθεί από τους αρμόδιους φορείς στο πλαίσιο ελέγχων των Δράσεων και Έργων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και για τις οποίες εκκρεμούν ένδικα βοηθήματα και μέσα και μέχρι την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, δεν κωλύουν τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας από τη φορολογική διοίκηση στη μονοπρόσωπη ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.», κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής ρύθμισης.

Άρθρο 51**Επίτευξη των οροσήμων σε έργα χρηματοδοτούμενα
από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**

Στο άρθρο 116 του ν. 5313/2026 (Α' 102), περί σύντμησης εγκεκριμένων προθεσμιών έργων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, οι λέξεις «Σύντμηση εγκεκριμένων προθεσμιών έργων χρηματοδοτούμενων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Επίτευξη των οροσήμων σε έργα χρηματοδοτούμενα», β) στην παρ. 1 μετά τη λέξη «συμβάσεις» προστίθεται οι λέξεις «οδικών ή σιδηροδρομικών», γ) προστίθεται παρ. 8 και το άρθρο 116 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 116**Επίτευξη των οροσήμων σε έργα χρηματοδοτούμενα
από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**

1. Σε συμβάσεις οδικών ή σιδηροδρομικών έργων άνω των εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και έχουν ήδη συμβασιοποιηθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Προϊσταμένη Αρχή δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή της, η οποία κοινοποιείται στον ανάδοχο εντός τριών (3) ημερών από την έκδοσή της, με την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου και για λόγους δημοσίου συμφέροντος που συνδέονται αποκλειστικά με την επίτευξη των οροσήμων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), να προβαίνει σε σύντμηση ή τροποποίηση των εγκεκριμένων τμηματικών προθεσμιών ή της συνολικής προθεσμίας του έργου, εφόσον στη διάρκειά τους δεν συντρέχει ή δεν έχει συντρέξει υπαιτιότητα του αναδόχου και δεν είναι εφικτή η έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας του άρθρου 47 του ν. 5294/2026 (Α' 58) πριν από την επίτευξη του σχετικού οροσήμου.

2. Στην περίπτωση αυτή θεμελιώνεται υπέρ του αναδόχου δικαίωμα εύλογης αποζημίωσης για κάθε πρόσθετο τεχνικό, οργανωτικό, λειτουργικό ή οικονομικό κόστος που απαιτείται για την εμπρόθεσμη επίτευξη των οροσήμων, κατ' αναλογική εφαρμογή του άρθρου 137 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και κατά παρέκκλιση του άρθρου 149 του ίδιου νόμου και κάθε αντίθετης συμβατικής πρόβλεψης.

Το δικαίωμα αποζημίωσης άρχεται:

α) από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της παρ. 1, εφόσον κατά τον χρόνο αυτόν ισχύει εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και δεν εκκρεμεί διαφωνία των συμβαλλομένων επί του ισχύοντος χρονοδιαγράμματος ή

β) από την ημερομηνία ρητής ή σιωπηρής απόρριψης προγενέστερου αιτήματος παράτασης της συμβατικής προθεσμίας ή από την ημερομηνία χορήγησης παράτασης που εξαντλείται στο χρονικό ορόσημο του ΕΣΑΑ, ανεξαρτήτως του αναλυτικού προγράμματος κατασκευής που περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, εφόσον κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης εκκρεμεί διαφωνία των συμβαλλομένων επί του ισχύοντος χρονοδιαγράμματος.

3. Ο ανάδοχος δύναται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης, να ασκήσει ένσταση κατά της απόφασης της Προϊσταμένης Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 174 του ν. 4412/2016, υποβάλλοντας συγχρόνως εναλλακτικό χρονοδιάγραμμα προς έγκριση. Η άσκηση της ένστασης αναστέλλει τα αποτελέσματα της απόφασης μέχρι την εξέτασή της. Επί της ενστάσεως του αναδόχου αποφαινεται η Προϊσταμένη Αρχή, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση του Τεχνικού Συμβουλίου, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών. Αν ο ανάδοχος δεν ασκήσει ένσταση κατά τα ανωτέρω ή αν η ένστασή του απορριφθεί ρητά ή σιωπηρά, ο ανάδοχος υποβάλλει εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών αρχομένης από την επόμενη ημέρα παρέλευσης των ανωτέρω προθεσμιών, αίτημα αποζημίωσης, το οποίο συνδέεται με το κόστος κινητοποίησής του για την επίτευξη των οροσήμων. Η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίζει το ύψος της αποζημίωσης το αργότερο εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος του αναδόχου.

4. Ο ανάδοχος δηλώνει οριστικά, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) ημερών από την κοινοποίηση της ανωτέρω απόφασης σε αυτόν, αν αποδέχεται την απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής για το ύψος της αποζημίωσης. Μη δήλωση του αναδόχου συνεπάγεται την αποδοχή της ως άνω απόφασης. Η αποδοχή της απόφασης εκ μέρους του αναδόχου συνιστά παραίτηση από κάθε δικαίωμα άσκησης ενδικοφανούς ή δικαστικής προσφυγής κατ' αυτής όπως και από τυχόν προηγηθείσα ένσταση ή προσφυγή κατά του εγκεκριμένου κατά τον χρόνο θεμελίωσης του δικαιώματος αποζημίωσης, χρονοδιαγράμματος εργασιών. Η αποζημίωση περιλαμβάνεται σε Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών (Α.Π.Ε.) που εγκρίνεται εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοση της απόφασης της Προϊσταμένης Αρχής κατά τα ανωτέρω, εγγράφεται στη διακριτή ενότητα, στην οποία εγγράφονται τυχόν αποζημιώσεις του άρθρου 137 του ν. 4412/2016 ή άλλες πρόσθετες καταβολές και καταβάλλεται μετά την έκδοση βεβαίωσης εμπρόθεσμης περαίωσης των εργασιών του τμήματος στο οποίο αφορά η επίσπευση για την επίτευξη του οροσήμου.

5. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος διαφωνεί με το ύψος της αποζημίωσης, υποβάλλει ένσταση εντός της προβλεπόμενης στην παρ. 4 προθεσμίας ενώπιον της Προϊσταμένης Αρχής, η οποία εξετάζεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της. Άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας συνεπάγεται τη σιωπηρή απόρριψη της ένστασης. Η άσκηση ένστασης δεν αναστέλλει την εκτέλεση των συμβατικών εργασιών ούτε την καταβολή από το Δημόσιο της ορισθείσας κατά την παρ. 3 αποζημίωσης κατά τους όρους της παρ. 4. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η εξής:

α) Εφόσον η ένσταση απορριφθεί εν όλω ή εν μέρει ή παρέλθει άπρακτη η προθεσμία εξέτασής της, ο ανάδοχος δύναται να προσφύγει σε διαιτησία, σύμφωνα με όσα ορίζονται στη συνέχεια. Η αίτηση προσφυγής σε διαιτησία κατατίθεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης ή, σε περίπτωση σιωπηρής απόρριψης, από την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας εξέτασης και κοινοποιείται στην Προϊσταμένη Αρχή. Η αίτηση περιέχει σαφή περιγραφή της διαφοράς και τον ορισμό διαιτητή για λογαριασμό του αναδόχου. Αντίγραφο της αίτησης κοινοποιείται υποχρεωτικά και προς τον ορισθέντα διαιτητή.

β) Το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από δύο (2) διαιτητές και έναν (1) επιδιαιτητή. Ο ανάδοχος ορίζει διαιτητή με την αίτηση προσφυγής σε διαιτησία. Η Προϊσταμένη Αρχή ορίζει με απόφασή της τον δεύτερο διαιτητή εντός οκτώ (8) ημερών από την κοινοποίηση της αίτησης. Ο ορισμός κοινοποιείται υποχρεωτικά στον ανάδοχο και στους δύο (2) ορισθέντες διαιτητές. Αν η Προϊσταμένη Αρχή δεν ορίσει τον δεύτερο διαιτητή εντός της προθεσμίας του δεύτερου εδαφίου, ο ανάδοχος υποβάλλει σχετική αίτηση στον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, ο οποίος ορίζει τον δεύτερο διαιτητή εντός δέκα (10) ημερών από την παραλαβή της.

γ) Ο επιδιαιτητής, ο οποίος προεδρεύει του διαιτητικού δικαστηρίου, ορίζεται από κοινού από τους δύο (2) ορισθέντες διαιτητές εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τον ορισμό του διαιτητή της Προϊσταμένης Αρχής και γνωστοποιείται στα μέρη εντός πέντε (5) ημερών. Ως επιδιαιτητές ορίζονται αψυπηρετήσαντες ανώτατοι δικαστικοί λειτουργοί. Σε περίπτωση που οι δύο (2) διαιτητές δεν συμφωνήσουν εντός της ανωτέρω προθεσμίας, ο επιδιαιτητής ορίζεται από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, ο οποίος δύναται αντί αυτού να ορίσει άλλον αψυπηρετήσαντα ανώτατο δικαστικό λειτουργό, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από σχετική αίτηση οποιουδήποτε μέρους.

δ) Η διαιτησία διεξάγεται στην Αθήνα, στην ελληνική γλώσσα, και διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 867 έως 903 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182). Το διαιτητικό δικαστήριο εφαρμόζει το ελληνικό δίκαιο. Η απόφαση λαμβάνεται κατά πλειοψηφία. Το διαιτητικό δικαστήριο δικαιούται, στο πλαίσιο εκκρεμούς διαφοράς, να διατάσσει τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης και να εκδίδει αποφάσεις προσωρινής αναστολής.

ε) Η διαιτητική απόφαση καθορίζει τις δαπάνες της διαιτησίας και της πραγματογνωμοσύνης, κατά περίπτωση και την κατανομή τους στα μέρη. Η απόφαση εκδίδεται το συντομότερο δυνατό και πάντως όχι πέραν των τεσσάρων (4) μηνών από τον ορισμό του επιδιαιτητή. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται, κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε μέρους ή αυτεπαγγέλτως, να παρατείνει την προθεσμία του δεύτερου εδαφίου για σπουδαίο λόγο. Σε περίπτωση μη συμμετοχής ή μη υπογραφής της απόφασης από διαιτητή για οποιονδήποτε λόγο, αρκεί η μνεία του γεγονότος αυτού στην απόφαση, η οποία υπογράφεται πάντοτε από τον επιδιαιτητή.

στ) Η διαιτητική απόφαση φέρει πλήρη, ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, είναι άμεσα εκτελεστή, δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα και είναι δεσμευτική και για τα δύο (2) μέρη, τα οποία αναλαμβάνουν ρητώς την υποχρέωση άμεσης συμμόρφωσής τους προς αυτήν. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται αγωγή ακύρωσης για τους λόγους του άρθρου 897 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Αν από την εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης πιθανολογείται κίνδυνος ανεπανόρθωτης ή δυσχερώς επανορθώσιμης βλάβης, δύναται να διαταχθεί, κατόπιν αίτησης διαδίκου, ολική ή μερική αναστολή της εκτέλεσης, με τον όρο παροχής ανάλογης εγγύησης ή χωρίς εγγύηση εφόσον η αγωγή ακύρωσης είναι προδήλως βάσιμη ή να εξαρτηθεί η εκτέλεση από την παροχή εγγύησης του νικήσαντος διαδίκου.

ζ) Η προσφυγή στη διαιτησία δεν αίρει τη δυνατότητα των μερών να επιδιώξουν παράλληλως τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς, χωρίς οι σχετικές προσπάθειες να επιφέρουν αναστολή της διαιτητικής διαδικασίας ή των προθεσμιών της, εκτός ρητής αντίθετης έγγραφης συμφωνίας των μερών.

6. Τυχόν διαφορές που ανακύπτουν μέχρι την περάτωση του έργου επιλύονται σύμφωνα με την παρ. 5.

7. Η καταβλητέα στον ανάδοχο αποζημίωση καλύπτεται ως επιλέξιμη δαπάνη από το Εθνικό Σκέλος του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, με ένταξη στο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

8. Οι παρ. 1 έως 7 εφαρμόζονται αναλογικά και όταν υφίσταται αποκλειστικά σε συμβάσεις της παρ. 1 αναγνωρισμένη από το Ελληνικό Δημόσιο καθυστέρηση του έργου, χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, υπό

την προϋπόθεση ότι ο τελευταίος συναινεί στην εκτέλεση του έργου ή έχει εκτελέσει αυτό εντός της αρχικής συμβατικής προθεσμίας και υπό την επιφύλαξη τήρησης του ενωσιακού δικαίου. Στην περίπτωση αυτή το δικαίωμα της παρ. 2 άρχεται από την ημερομηνία έκδοσης της διοικητικής πράξης ή από την ημερομηνία που αναφέρεται σε αυτή, με την οποία αναγνωρίζονται καθυστερήσεις του έργου χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου.»

Άρθρο 52

Διόρθωση παροραμάτων και σφαλμάτων Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης -

Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 73, παρ. 2, 4 και 5 άρθρου 109,

παρ. 2 άρθρου 118, άρθρου 121, παρ. 5 άρθρου 133,

παρ. 2 άρθρου 138, άρθρου 139, παρ. 3 άρθρου 198,

παρ. 2 άρθρου 232, παρ. 3 άρθρου 240, παρ. 5 και 7 άρθρου 284,

παρ. 10 άρθρου 286, παρ. 1 άρθρου 294, παρ. 5 άρθρου 303,

παρ. 1 άρθρου 313, παρ. 2 άρθρου 378, παρ. 3 άρθρου 439, άρθρου 636,

παρ. 2 άρθρου 752 και άρθρου 770 Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Στην παρ. 6 του άρθρου 73 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ν. 5314/2026, Α' 103), περί ορκωμοσίας αιρετών, εγκατάστασης και ανάληψης καθηκόντων, οι λέξεις «σύμφωνα με το άρθρο 81, περί αίτησης αναίρεσης», αντικαθίστανται από τις λέξεις «σύμφωνα με το άρθρο 82, περί εκλογικών διαφορών» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Αν γίνει δεκτή η ένσταση που ασκήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 82, περί εκλογικών διαφορών του παρόντος και τα άρθρα 244 έως 266 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί των διαφορών που αναφύονται κατά την εκλογική διαδικασία στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και ακυρωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο η απόφαση επικύρωσης της εκλογής του άρθρου 76, περί αντικατάστασης και αναπλήρωσης δημοτικών και περιφερειακών συμβούλων, η διαδικασία των παρ. 1 έως και 5 επαναλαμβάνεται με πρωτοβουλία του δημάρχου ή του περιφερειάρχη που εκλέγεται με βάση τη δικαστική απόφαση.»

2. Στην περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 109 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί αρμοδιοτήτων δημάρχου και περιφερειάρχη, οι λέξεις «και ασκεί τις αρμοδιότητες της παρ. 5 του άρθρου 609, περί αρμόδιων οργάνων που αποφασίζουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης και κατά την εκτέλεση των συμβάσεων έργων, μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» διαγράφονται και η περ. ε) διαμορφώνεται ως εξής:

«ε) υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει ο δήμος.»

3. Στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 109 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 4, οι λέξεις «των περ. δ) και ε)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της περ. δ)», β) στην παρ. 5, προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και οι παρ. 4 και 5 διαμορφώνονται ως εξής:

«4. Οι αρμοδιότητες της περ. β) σχετικά με την άσκηση πειθαρχικού ελέγχου και της περ. δ) της παρ. 2 είναι αμεταβίβαστες.

5. Ο δήμαρχος και, αντίστοιχα, ο περιφερειάρχης, ως διατάκτης, υποχρεούνται στην τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον ν. 4270/2014 (Α' 143) και το π.δ. 80/2016 (Α' 145). Ειδικότερα, υπό την ιδιότητα αυτή έχουν τις αρμοδιότητες ελέγχου, εποπτείας και καταλογισμού των υπόλογων, σύμφωνα με τα άρθρα 150 και 152 του ν. 4270/2014. Οι αρμοδιότητες για τη διατύπωση των εντολών της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 4270/2014 και της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του π.δ. 80/2016 ασκούνται αποκλειστικά από τον δήμαρχο ή τον περιφερειάρχη. Σε περίπτωση που έλαβαν μη νόμιμη απόφαση νομικής δέσμευσης, η οποία εκτελέστηκε, ευθύνονται μόνο για δόλο ή βαριά αμέλεια, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 144 του ν. 4820/2021 (Α' 130), περί μέτρου ευθύνης.»

4. Στην παρ. 2 του άρθρου 118 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί διαδικασίας εκλογής μελών προεδρείου δημοτικού και περιφερειακού συμβουλίου, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ο επικεφαλής της κάθε παράταξης των περ. α), β) και γ) της παρ. 2 του άρθρου 117, περί συγκρότησης και θητείας του προεδρείου του δημοτικού και του περιφερειακού συμβουλίου, με δήλωσή του προς τον προεδρεύοντα σύμβουλο, η οποία επιδίδεται πριν από την έναρξη της συνεδρίασης, υποδεικνύει τον σύμβουλο της παράταξής του, ο οποίος προτείνεται προς το συμβούλιο ως υποψήφιος μέλος του προεδρείου. Αν για οποιαδήποτε από τις ανωτέρω θέσεις δεν υπάρξει υποψηφιότητα που προέρχεται από την αντίστοιχη παράταξη, τότε ο δήμαρχος και, αντίστοιχα, ο περιφερειάρχης προτείνουν σύμβουλο της παράταξής τους ως υποψήφιος για το αξίωμα αυτό. Αν οι παρατάξεις της μειοψηφίας έχουν ίσο αριθμό συμβούλων, τότε ο υποψήφιος αντιπρόεδρος ή γραμματέας υποδεικνύεται, αντίστοιχα, από τον επικεφαλής της παράταξης που έλαβε τον μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων, σύμφωνα με την απόφαση του άρθρου 72, περί επικύρωσης εκλογής.»

5. Στο άρθρο 121 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί τρόπου και τόπου συνεδρίασης δημοτικού και περιφερειακού συμβουλίου, προστίθενται νέα, εδάφια, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο, και το άρθρο 121 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 121

Τρόπος και τόπος συνεδρίασης δημοτικού και περιφερειακού συμβουλίου

Το δημοτικό και το περιφερειακό συμβούλιο, αντίστοιχα, με απόφαση του προέδρου τους, δύνανται να συνεδριάζουν:

- α) δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας του δήμου ή της περιφέρειας ή και εκτός αυτού, σε τόπο εντός της χωρικής έκτασης του δήμου και, αντίστοιχα, της περιφέρειας, ή
- β) με τηλεδιάσκεψη, με κάθε πρόσφορο μέσο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ή
- γ) με μικτό τρόπο, διά ζώσης και με τηλεδιάσκεψη.

Το δημοτικό ή το περιφερειακό συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά σύμφωνα με τις περ. β) ή γ) του παρόντος, αν ένα μέλος του που εγκυμονεί ή έχει γεννήσει, το αιτηθεί σχετικά από τον πρόεδρο. Το δικαίωμα αυτό εφαρμόζεται τέσσερις (4) μήνες πριν από την εκτιμώμενη ημερομηνία τοκετού και έως εννέα (9) μήνες μετά τη γέννηση. Σε περίπτωση διεξαγωγής μυστικής ψηφοφορίας, το ανωτέρω μέλος δύναται να εξουσιοδοτήσει άλλο μέλος του δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου ή τον γενικό ή τον εκτελεστικό γραμματέα ή τον προϊστάμενο της οικείας υπηρεσίας του δήμου ή της περιφέρειας, να ψηφίσει αντί αυτού. Η σχετική εξουσιοδότηση καταχωρίζεται στα πρακτικά.»

6. Στην παρ. 5 του άρθρου 133 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί δημοσίευσης αποφάσεων δημοτικού και περιφερειακού συμβουλίου, οι λέξεις «του άρθρου 92» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 90» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Αποφάσεις του συμβουλίου, όπως αυτές προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 76 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί πεδίου εφαρμογής ψηφιακής διαφάνειας, αναρτώνται υποχρεωτικά στον ιστότοπο του προγράμματος «Διαύγεια», με τις επιφυλάξεις και τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο ίδιο άρθρο, καθώς και στο άρθρο 79 του ίδιου νόμου, περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και απόρρητων. Αποφάσεις με τις οποίες θεσπίζονται διοικητικές διαδικασίες δημοσιεύονται στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών (Ε.Μ.Δ.Δ. ΜΙΤΟΣ) του άρθρου 90 του ν. 4727/2020.»

7. Στην υποπερ. αζ) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 138 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί αρμοδιοτήτων δημοτικής και περιφερειακής επιτροπής, το στοιχείο

- i) καταργείται και η υποπερ. αζ) διαμορφώνεται ως εξής:

«αζ) αποφασίζουν για:

- i) [Καταργείται],
- ii) την καταβολή εξόδων κίνησης και ημερήσιας αποζημίωσης σε ιδιώτες μέλη επιτροπών ή ομάδων εργασίας ή ομάδων διοίκησης έργου, που συγκροτούνται από τον δήμαρχο ή τον περιφερειάρχη, για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, οι οποίες γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικής με το έργο τους, σύμφωνα με την υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), περί δαπανών μετακινούμενων εντός και εκτός επικράτειας,
- iii) την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοτημάτων και δωρεών προς τον δήμο ή την περιφέρεια, αντίστοιχα,
- iv) τη διευκόλυνση οφειλετών για ποσά από πενήντα χιλιάδες (50.000) μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ, σύμφωνα με το άρθρο 513, περί διευκολύνσεων οφειλετών,
- v) την εξειδίκευση των πιστώσεων του προϋπολογισμού, όπου απαιτείται, κατά την παρ. 2 του άρθρου 463, περί ανάληψης υποχρεώσεων δήμων και περιφερειών,
- vi) την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 482, περί της έννοιας και των προϋποθέσεων έκδοσης χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής.»

8. Στο άρθρο 139 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί του τρόπου και τόπου συνεδρίασης δημοτικής και περιφερειακής επιτροπής: α) η αρίθμηση «1.» διαγράφεται, β) προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, και το άρθρο 139 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 139

Τρόπος και τόπος συνεδρίασης δημοτικής και περιφερειακής επιτροπής

Η δημοτική και η περιφερειακή επιτροπή, αντίστοιχα, με απόφαση του προέδρου τους, δύνανται να συνεδριάζουν:

- α) δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας του δήμου και, αντίστοιχα, της περιφέρειας, ή και εκτός αυτού, σε τόπο εντός της χωρικής έκτασης του δήμου και, αντίστοιχα, της περιφέρειας, ή

β) με τηλεδιάσκεψη, με κάθε πρόσφορο μέσο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ή

γ) με μικτό τρόπο, διά ζώσης και με τηλεδιάσκεψη.

Η δημοτική ή η περιφερειακή επιτροπή ή οι αποφασιστικού χαρακτήρα επιτροπές συνεδριάζουν υποχρεωτικά σύμφωνα με τις περ. β) ή γ) του παρόντος, αν ένα τακτικό μέλος του που εγκυμονεί ή έχει γεννήσει, το αιτηθεί σχετικά από τον πρόεδρο. Το δικαίωμα αυτό εφαρμόζεται τέσσερις (4) μήνες πριν από την εκτιμώμενη ημερομηνία τοκετού και έως εννέα (9) μήνες μετά τη γέννηση.»

9. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 198 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί πόρων και χρηματοδότησης νομικών προσώπων τοπικής αυτοδιοίκησης, μετά από τις λέξεις «Οι κοινωφελείς επιχειρήσεις» προστίθενται οι λέξεις «, η εταιρεία της περ. ι) της παρ. 1 του άρθρου 188» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι κοινωφελείς επιχειρήσεις, η εταιρεία της περ. ι) της παρ. 1 του άρθρου 188 και οι επιχειρήσεις ειδικού σκοπού ραδιοφωνίας - τηλεόρασης, στις οποίες συμμετέχουν κατά πλειοψηφία οι δήμοι και οι περιφέρειες, είναι δυνατόν να επιχορηγούνται από τον οικείο δήμο ή την οικεία περιφέρεια για τις δραστηριότητές τους, μετά από απόφαση του δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Προϋπόθεση για την επιχορήγηση αποτελεί η υποβολή τεκμηριωμένου αιτήματος από το οποίο προκύπτουν με σαφήνεια η οικονομική κατάσταση του νομικού προσώπου, η αναγκαιότητα της επιχορήγησης και οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτή, οι δαπάνες που θα καλυφθούν από αυτή και κάθε άλλο στοιχείο που δύναται να ζητείται από το συμβούλιο, προκειμένου αυτό να λάβει απόφαση επιχορήγησης.»

10. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 232 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί αρμοδιοτήτων Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, οι λέξεις «εκπονούνται και υλοποιούνται δύο (2) Π.Ε.Σ.Δ.Α. κατά λόγο χωρικής αρμοδιότητάς τους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το Π.Ε.Σ.Δ.Α. εκπονείται από τον «ΕΝΙΑΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΡΗΤΗΣ», με διακριτικό τίτλο «Ε.Σ.Δ.Α.Κ.» και υλοποιείται από τον ίδιο και από τη «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ο.Τ.Α.) με διακριτικό τίτλο «Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α. Α.Ε. (Ο.Τ.Α.)» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αν λειτουργεί μόνο ένας (1) Φο.Δ.Σ.Α. εντός των ορίων μίας περιφέρειας, αυτός έχει την αρμοδιότητα της εκπόνησης και υλοποίησης του Π.Ε.Σ.Δ.Α. της εν λόγω περιφέρειας. Στην Περιφέρεια Κρήτης, όπου λειτουργούν δύο (2) Φο.Δ.Σ.Α., το Π.Ε.Σ.Δ.Α. εκπονείται από τον «ΕΝΙΑΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΡΗΤΗΣ», με διακριτικό τίτλο «Ε.Σ.Δ.Α.Κ.» και υλοποιείται από τον ίδιο και από τη «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ο.Τ.Α.) με διακριτικό τίτλο «Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α. Α.Ε. (Ο.Τ.Α.)». Στη Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, μέχρι την ολοκλήρωση της συγχώνευσης του άρθρου 248, περί διαχείρισης στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, το Π.Ε.Σ.Δ.Α. υλοποιείται και εκπονείται από τον Σύνδεσμο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων νομού Αχαΐας.»

11. Στην παρ. 3 του άρθρου 240 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί εισφορών δήμων υπέρ Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και διαδικασιών είσπραξης, οι λέξεις «κατά το άρθρο 43 του ν. 3979/2011 (Α' 138), περί ρυθμίσεων οικονομικών θεμάτων Ο.Τ.Α.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατά το άρθρο 390, περί διαδικασίας βεβαίωσης και είσπραξης ενιαίου τέλους καθαριότητας - φωτισμού».

«3. Το ποσό της ετήσιας εισφοράς ή του τέλους ή οποιουδήποτε ποσού πάσης φύσεως συμμετοχής μετοχικού κεφαλαίου των δήμων προς τον οικείο Φο.Δ.Σ.Α. ή οποιουδήποτε τέλους παρεχόμενων υπηρεσιών ή οι, τυχόν, ληξιπρόθεσμες οφειλές δήμων προς Φο.Δ.Σ.Α. από προγραμματικές συμβάσεις συνεργασίας τους, παρακρατείται από τη «Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε.» ή τον εναλλακτικό πάροχο ηλεκτρικής ενέργειας, από τα έσοδα του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού του οικείου δήμου και αποδίδεται στον δικαιούχο Φο.Δ.Σ.Α. κατά το άρθρο 390, περί διαδικασίας βεβαίωσης και είσπραξης ενιαίου τέλους καθαριότητας - φωτισμού.»

12. Στην παρ. 5 του άρθρου 284 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί οργάνωσης Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων και της Ένωσης Περιφερειών, οι λέξεις «με την κοινή απόφαση της παρ. 6» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με τις κοινές αποφάσεις των παρ. 6 και 7» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Πόροι των ενώσεων είναι οι εισφορές των μελών τους που καθορίζονται με τις κοινές αποφάσεις των παρ. 6 και 7 του άρθρου 446, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, ως ποσοστό επί του ποσού των αντίστοιχων Κ.Α.Π., καθώς και έσοδα από κάθε άλλη πηγή.»

13. Στην παρ. 7 του άρθρου 284 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, προστίθενται οι λέξεις «, έως τριών (3) σε κάθε Π.Ε.Δ.», β) μετά από τις λέξεις «της Κ.Ε.Δ.Ε.», όπου αυτές αναφέρονται, προστίθενται οι λέξεις, «της Π.Ε.Δ.» και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Επιτρέπεται η απόσπαση έως πέντε (5) υπαλλήλων ή μελών ειδικού επιστημονικού προσωπικού από νομικά πρόσωπα και φορείς που ανήκουν στον δημόσιο τομέα της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του

ν. 4270/2014 (Α' 143), στην Κ.Ε.Δ.Ε., έως τριών (3) σε κάθε Π.Ε.Δ. και έως πέντε (5) στην ΕΝ.Π.Ε., με κοινή απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Εσωτερικών και του εποπτεύοντος Υπουργείου του νομικού προσώπου ή φορέα στον οποίο ανήκει ο υπάλληλος ή το ειδικό επιστημονικό προσωπικό. Κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου και σύμφωνης γνώμης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ.Ε., της Π.Ε.Δ. ή της ΕΝ.Π.Ε., αντίστοιχα, οι αποδοχές των αποσπασμένων καταβάλλονται από τον φορέα υποδοχής. Η διάρκεια των αποσπάσεων είναι ίση με τη διάρκεια της θητείας των οργάνων της Κ.Ε.Δ.Ε., της Π.Ε.Δ. και της ΕΝ.Π.Ε.. Το προσωπικό που αποσπάται εξακολουθεί να διέπεται από το υπηρεσιακό, μισθολογικό, ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπαγόταν πριν από την απόσπασή του. Η κατά το πρώτο και δεύτερο εδάφιο απόσπαση δύναται να παραταθεί και μετά την εγκατάσταση νέων οργάνων της Κ.Ε.Δ.Ε., της Π.Ε.Δ. και της ΕΝ.Π.Ε., εφόσον ο νέος πρόεδρος της Κ.Ε.Δ.Ε., της Π.Ε.Δ. και της ΕΝ.Π.Ε. δηλώσει τη συγκατάθεσή του για τη διατήρηση των αποσπασμένων, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ανάληψη των καθηκόντων του. Για την παράταση της απόσπασης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον Πρόεδρο της Κ.Ε.Δ.Ε., της Π.Ε.Δ. και της ΕΝ.Π.Ε., αντίστοιχα.»

14. Στην παρ. 10 του άρθρου 286 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι λέξεις «της παρ. 8» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 9» και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών η Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. επιχορηγείται κάθε χρόνο με ποσό ίσο με το ποσό της παρ. 9, από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης.»

15. Στην παρ. 1 του άρθρου 294 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί αναστολής άσκησης δημόσιου λειτουργήματος ή δημόσιων υπαλληλικών καθηκόντων δημάρχων, περιφερειαρχών, αναπληρωτών περιφερειαρχών, αντιδημάρχων, αντιπεριφερειαρχών, αναστολής επαγγελματικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας περιφερειαρχών και ειδικής άδειας άνευ αποδοχών, προστίθενται νέα εδάφια, πέμπτο και έκτο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατά τη διάρκεια της θητείας των δημάρχων, περιφερειαρχών, αναπληρωτών περιφερειαρχών, αντιδημάρχων και αντιπεριφερειαρχών, οι οποίοι είναι:

α) Μόνιμοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου ή δικηγόροι με έμμισθη εντολή, σε οποιαδήποτε θέση στο δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), περί γενικών διατάξεων,

β) ιατροί του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) ή

γ) στελέχη των ενόπλων δυνάμεων και ένστολο προσωπικό των σωμάτων ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής, αναστέλλεται αυτοδίκαια το δημόσιο λειτούργημα ή η άσκηση των καθηκόντων τους.

Ο χρόνος υπηρεσίας που διανύεται στα ανωτέρω αιρετά αξιώματα λογίζεται για όλες τις συνέπειες ως πραγματική δημόσια υπηρεσία για όλα τα πρόσωπα των περ. α) έως γ). Ειδικά για τα πρόσωπα της περ. γ) ο χρόνος αυτός λογίζεται ως χρόνος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας και δεν υπολογίζεται για τις βαθμολογικές προαγωγές και τις μισθολογικές προσαυξήσεις του συνόλου των στελεχών, καθώς και για τη συμπλήρωση του χρόνου μονιμοποίησης των Επαγγελματιών Οπλιτών, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2936/2001 (Α' 166), περί υποχρέωσης παραμονής. Σε περίπτωση λήξης της θητείας τους ή αποχώρησής τους με οποιονδήποτε τρόπο από τα αιρετά αξιώματά τους, τα πρόσωπα της παρούσας επανέρχονται αυτοδίκαια στα καθήκοντά τους.

Τα πρόσωπα της περ. β) επιτρέπεται να συμμετέχουν στο πρόγραμμα εφημεριών του νοσοκομείου, πλην Αττικής και Θεσσαλονίκης, ή του κέντρου υγείας στο οποίο υπηρετούν αν υπάρχει σχετική ανάγκη που βεβαιώνεται από το αρμόδιο όργανο διοίκησης των δομών αυτών. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου εξακολουθεί να ισχύει η υπό στοιχεία Υ10α/Γ.Π. 68615/15.10.2013 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με τη συμμετοχή δημάρχων, αντιδημάρχων και προέδρων δημοτικών συμβουλίων στο πρόγραμμα εφημεριών νοσοκομείων» (Β' 2689).»

16. Στην παρ. 5 του άρθρου 303 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί συνεργατών δημάρχων και περιφερειαρχών, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Για τα ελάχιστα προσόντα και τις αποδοχές όσων καλύπτουν θέσεις συνεργατών με πρόσληψη, εφαρμόζεται το άρθρο 48 του ν. 4622/2019 (Α' 133), περί ελάχιστων προσόντων και αποδοχών μετακλητών υπαλλήλων. Η παρ. 1 του άρθρου 47Α και οι παρ. 2 και 5 του άρθρου 76 του ν. 4622/2019 εφαρμόζονται αναλόγως.»

17. Στην παρ. 1 του άρθρου 313 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί καταγραφής αρμοδιοτήτων δήμων και περιφερειών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, β) στο νέο τρίτο εδάφιο οι λέξεις «Οι αρμοδιότητες αυτές» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Οι αρμοδιότητες της παρούσας» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο Πίνακας με τον τίτλο «Αρμοδιότητες Δήμων και Περιφερειών» στο Παράρτημα του παρόντος Κώδικα, αποτελεί καταγραφή αρμοδιοτήτων που έχουν απονεμηθεί στους δήμους και τις περιφέρειες από νομοθετήματα, εξαιρουμένου του παρόντος Κώδικα. Λοιπές αρμοδιότητες δήμων ή περιφερειών, όπως προβλέπονταν κατά την 29η.6.2026 με διατάξεις τυπικών νόμων και κανονιστικών πράξεων, οι οποίες δεν έχουν αποτυπωθεί στο Παράρτημα του πρώτου εδαφίου, εξακολουθούν να ασκούνται από τους δήμους ή τις περιφέρειες, αντίστοιχα. Οι αρμοδιότητες της παρούσας ασκούνται βάσει του εκάστοτε θεσμικού πλαισίου για το οποίο καθ' ύλην αρμόδιο είναι το Υπουργείο που έχει την ευθύνη για την υλοποίηση της αντίστοιχης δημόσιας πολιτικής.»

18. Στην περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 378 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί προϋπολογισμού δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, οι λέξεις «που μεταφέρονται από λοιπούς φορείς του προϋπολογισμού του δήμου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του προϋπολογισμού του δήμου που διατίθενται στον ιδιαίτερο κωδικό φορέα» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) ανειδίκευτα έσοδα του προϋπολογισμού του δήμου, που διατίθενται στον ιδιαίτερο κωδικό φορέα».

19. Στην παρ. 3 του άρθρου 439 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί σκοπών και προϋποθέσεων δανεισμού, οι λέξεις «των περ. β) και γ) της παρ. 1» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των περ. β), γ) και ζ) της παρ. 1» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι προϋποθέσεις της παρ. 2 δεν ισχύουν για τη σύναψη των δανείων των περ. β), γ) και ζ) της παρ. 1.»

20. Στην περ. γ) του άρθρου 636 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί ανάθεσης συμβάσεων όμοιων ή ομοειδών δαπανών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «εφόσον η χωρική τους αρμοδιότητα περιλαμβάνει περισσότερες από δύο (2) δημοτικές ενότητες ή αποτελούνται από δύο (2) δημοτικές ενότητες, εφόσον είναι νησιωτικοί δήμοι της παρ. 4 του άρθρου 8» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανά ομάδα δημοτικών ενότητων, με μέγιστο αριθμό ομάδων τις τέσσερις (4)», β) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) στην περίπτωση δήμου και Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης, ανά ομάδα δημοτικών ενότητων, με μέγιστο αριθμό ομάδων τις τέσσερις (4). Κάθε ομάδα δημοτικών ενότητων αποτελείται από μία (1) ή περισσότερες δημοτικές ενότητες. Οι ομάδες της παρούσας ορίζονται με απόφαση του δημοτικού ή διοικητικού συμβουλίου, αντίστοιχα.»

21. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 752 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθενται οι λέξεις «καθώς και η διάρκεια εξόφλησης των ετήσιων ισόποσων δόσεων,» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατ' εξαίρεση της διάρκειας αποπληρωμής που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 3 του π.δ. 169/2013 (Α' 272), η συνολική διάρκεια των δανείων που έχουν συναφθεί από δήμους και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αυτών με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.), καθώς και η διάρκεια εξόφλησης των ετήσιων ισόποσων δόσεων, για την κάλυψη πάσης φύσεως χρεωστικών ανοιγμάτων τους, κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 81 του ν. 4316/2014 (Α' 270), δύναται να επιμηκύνεται έως τριάντα πέντε (35) έτη. Οι όροι και προϋποθέσεις της επιμήκυνσης καθορίζονται κατά περίπτωση από το διοικητικό συμβούλιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.»

22. Στο άρθρο 770 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί προσαρμογής του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος στον Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο του άρθρου οι λέξεις «παρ. 10» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρ. 12», β) στην παρ. 3, βα) στο προοίμιο, οι λέξεις «παρ. 10» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρ. 12,», ββ) στην εσωτερική παρ. 10 του άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), η αρίθμηση «10.» διορθώνεται στην ορθή αρίθμηση «12.» και το άρθρο 770 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 770

Προσαρμογή Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος στον Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Προσθήκη περ. ιη) στο άρθρο 23, περ. ζ) στο άρθρο 46 και παρ. 12 στο άρθρο 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στο άρθρο 23 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί μη εκπιπτόμενων επιχειρηματικών δαπανών, προστίθεται περ. ιη) ως εξής:

«ιη) οι δαπάνες διαφήμισης της διαφημιζόμενης επιχείρησης, εφόσον η καταβολή των αναλογούντων τελών του άρθρου 417 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί συντελεστή του τέλους διαφήμισης, δεν πραγματοποιείται εμπρόθεσμα σύμφωνα με το άρθρο 418, περί διαδικασιών είσπραξης του τέλους διαφήμισης, του ίδιου Κώδικα.»

2. Στο άρθρο 46 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, περί απαλλασσόμενων νομικών προσώπων, προστίθεται περ. ζ) ως εξής:

«ζ. Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας, η Ένωση Περιφερειών και οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων.»

3. Στο άρθρο 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, περί κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα, προστίθεται παρ. 12, ως εξής:

«12. Οι επιχορηγήσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 283 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί σύστασης εταιρείας για τον θεσμό «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης» απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος.»

23. Οι παρ. 1 έως 22 ισχύουν από την 29η.6.2026.

Άρθρο 53

Προσθήκη μεταβατικών ρυθμίσεων στον Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης -

Τροποποίηση άρθρων 87, 289 και 307,

προσθήκη παρ. 7, 8 και 9 στο άρθρο 183, παρ. 3 στο άρθρο 656

και παρ. 7 στο άρθρο 727 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Το άρθρο 87 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ν. 5314/2026, Α' 103), περί μεταβατικής διάταξης αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 87

Μεταβατική διάταξη

Εξακολουθούν να εφαρμόζονται μέχρι τη λήξη της τρέχουσας αυτοδιοικητικής περιόδου, τα εξής άρθρα του ν. 4804/2021 (Α' 90):

α) Το άρθρο 10, περί κωλυμάτων εκλογιμότητας και ασυμβιβάστων.

β) Το άρθρο 11, περί ασυμβιβάστου λόγω οφειλών.

γ) Το άρθρο 40, περί αντικατάστασης και αναπλήρωσης συμβούλων και προέδρων δημοτικών κοινοτήτων.

δ) Το άρθρο 48, περί κωλυμάτων εκλογιμότητας και ασυμβιβάστων.

ε) Το άρθρο 49, περί ασυμβιβάστου λόγω οφειλών.

στ) Το άρθρο 68, περί αντικατάστασης και αναπλήρωσης συμβούλων.»

2. Στο άρθρο 183 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθενται παρ. 7, 8 και 9 ως εξής:

«7. Μέχρι τη λήξη της τρέχουσας αυτοδιοικητικής περιόδου, ο δήμαρχος, με απόφασή του, δύναται να ορίσει δημοτικούς συμβούλους της παράταξής του ως εντεταλμένους συμβούλους και να τους μεταβιβάσει την άσκηση αρμοδιοτήτων του. Με όμοια απόφαση, ανακαλείται ο ορισμός τους οποτεδήποτε.

8. Μέχρι τη λήξη της τρέχουσας αυτοδιοικητικής περιόδου, ο περιφερειάρχης, με απόφασή του, δύναται να ορίσει περιφερειακούς συμβούλους της παράταξής του ως εντεταλμένους συμβούλους και να τους μεταβιβάσει την άσκηση αρμοδιοτήτων του. Με όμοια απόφαση, ανακαλείται ο ορισμός τους οποτεδήποτε. Σε έως δύο (2) εντεταλμένους συμβούλους της παρούσας, με την απόφαση ορισμού τους, δύνανται να χορηγούνται έξοδα παράστασης ύψους έως τριάντα τοις εκατό (30%) της αντιμισθίας του περιφερειάρχη. Για τις περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων και Νοτίου Αιγαίου, ο αριθμός των εντεταλμένων συμβούλων που δικαιούνται έξοδα παράστασης προσαυξάνεται κατά δύο (2), έναν (1) και δέκα (10) αντίστοιχα.

9. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 110, περί ορισμού, αρμοδιοτήτων και αριθμού αντιδημάρχων, και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 111, περί ορισμού, αρμοδιοτήτων αναπληρωτή περιφερειάρχη και αντιπεριφερειάρχων, αριθμού αντιπεριφερειάρχων δεν εφαρμόζονται μέχρι τη λήξη της τρέχουσας αυτοδιοικητικής περιόδου. Για το ίδιο διάστημα δεν εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 294 ως προς τα πρόσωπα στα οποία αφορά το πρώτο εδάφιο της παρούσας.»

3. Στο άρθρο 289 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί μεταβατικής διάταξης του Μέρους Β', επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η μόνη παράγραφος αριθμείται ως «1.», β) προστίθενται παρ. 2, 3, 4 και 5, και το άρθρο 289 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 289

Μεταβατική διάταξη Μέρους Β'

1. Τα διοικητικά συμβούλια των νομικών προσώπων της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 187, περί νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου της τοπικής αυτοδιοίκησης και της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 188, περί νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου της τοπικής αυτοδιοίκησης προσαρμόζονται, ως προς τα μέλη που ορίζονται από τα δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια στις διατάξεις του παρόντος Μέρους, αμέσως μετά τις δημαιορεσίες που λαμβάνουν χώρα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Νομικά πρόσωπα των περ. α) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 187 και της παρ. 2 του άρθρου 287 στα οποία λειτουργούσε εκτελεστική επιτροπή μέχρι την 29.6.2026, τη διατηρούν μέχρι τη λήξη της τρέχουσας αυτοδιοικητικής περιόδου ή την κατάργησή τους αντίστοιχα. Η σύνθεση της εκτελεστικής επιτροπής του πρώτου εδαφίου επιτρέπεται να παραμείνει αμετάβλητη.

3. Για τα νομικά πρόσωπα της παρ. 2 του άρθρου 287, μέχρι την κατάργησή τους, εφαρμόζεται το Κεφάλαιο Γ' του παρόντος Μέρους, με εξαίρεση την παρ. 4 του άρθρου 192.

4. Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) και η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.) δύνανται, μέχρι τη λήξη της τρέχουσας αυτοδιοικητικής περιόδου, να διατηρήσουν, όπως ίσχυαν κατά την 29.6.2026 τον υφιστάμενο αριθμό και τις ιδιότητες των μελών του διοικητικού τους συμβουλίου.

Επιπλέον, οι Δ.Ε.Υ.Α. δύνανται να διατηρήσουν επιτροπές που είχαν συστήσει σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 1069/1980 (Α' 191), περί αρμοδιοτήτων διοικητικού συμβουλίου και προέδρου, μέχρι τη λήξη της τρέχουσας αυτοδιοικητικής περιόδου.

5. Εκκρεμείς αποσπάσεις ή παρατάσεις αποσπάσεων υπαλλήλων σε Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 38 του ν. 3801/2009 (Α' 163), περί θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης υπαλλήλων Ο.Τ.Α. και Τ.Ε.Δ.Κ., ολοκληρώνονται σύμφωνα με την ίδια παράγραφο.»

4. Στην παρ. 4 του άρθρου 307 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί μεταβατικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «Ο αριθμός» και «προέδρων» διαγράφονται, β) προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, γ) στο νέο τέταρτο εδάφιο, οι λέξεις «Σε οποιαδήποτε περίπτωση πρόωρης λήξης αυτής, καθώς και» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Κατά τα λοιπά», δ) στο νέο πέμπτο εδάφιο, οι λέξεις «σύμφωνα με τα άρθρα 303 και 304,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σε θέση συνεργάτη» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η σχέση εργασίας και οι απολαβές των ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών των δημάρχων, περιφερειαρχών, αντιπεριφερειαρχών και νομικών προσώπων τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίοι ήδη υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, παραμένουν αμετάβλητες μέχρι τη λήξη της τρέχουσας αυτοδιοικητικής περιόδου. Όσα από τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου υπηρετούν στις περιφέρειες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος λογίζονται πλέον ως ειδικοί σύμβουλοι, ειδικοί συνεργάτες και επιστημονικοί συνεργάτες του οικείου περιφερειάρχη αντίστοιχα.

Ο συνολικός αριθμός των συνεργατών για την τρέχουσα αυτοδιοικητική περίοδο έχει ως εξής:

α) Στους δήμους και στα νομικά πρόσωπα τοπικής αυτοδιοίκησης ο αριθμός είναι ίσος με τον συνολικό αριθμό των ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών που δικαιούνταν κατά την έναρξη της αυτοδιοικητικής περιόδου.

β) Στις περιφέρειες ο αριθμός δεν μπορεί να είναι μικρότερος του ανώτατου συνολικού αριθμού των ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών που δικαιούνταν κατά την έναρξη της αυτοδιοικητικής περιόδου.

Κατά τα λοιπά, για τον διορισμό νέων συνεργατών, εφαρμόζονται τα άρθρα 303, περί συνεργατών δημάρχων και περιφερειαρχών, 304, περί των συνεργατών προέδρων νομικών προσώπων τοπικής αυτοδιοίκησης, και 771, περί απολαβών συνεργατών δήμων και περιφερειών. Σε περίπτωση πρόωρης λήξης σχέσης εργασίας των προσώπων του πρώτου εδαφίου, δεν είναι δυνατή η εκ νέου πρόσληψη ή ο διορισμός τους στον ίδιο φορέα σε θέση συνεργάτη, μέχρι τη λήξη της τρέχουσας αυτοδιοικητικής περιόδου.»

5. Στο άρθρο 307 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης προστίθενται παρ. 6 και 7 ως εξής:

«6. Για την αυτοδιοικητική περίοδο 2024-2028, αν η ετήσια αντιμισθία των αντιδημάρχων, των αντιπεριφερειαρχών και των αναπληρωτών περιφερειαρχών που έχουν επιλέξει να λαμβάνουν αντιμισθία σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο του άρθρου 295, περί αιρετών προσώπων που λαμβάνουν αντιμισθία, όπως αυτή καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 305, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, είναι μικρότερη σε δωδεκάμηνη βάση των πάσης φύσεως αποδοχών της θέσης τους σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου εκτός δημοσίου τομέα κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος του ορισμού τους, τότε η αντιμισθία προσαυξάνεται κατά το ποσό της διαφοράς και μέχρι το ύψος της αντιμισθίας του οικείου δημάρχου ή περιφερειάρχη.

7. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, ως η προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 294, περί αναστολής άσκησης δημόσιου λειτουργήματος ή δημόσιων υπαλληλικών καθηκόντων δημάρχων, περιφερειαρχών, αναπληρωτών περιφερειαρχών, αντιδημάρχων, αντιπεριφερειαρχών, αναστολή επαγγελματικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας περιφερειαρχών και ειδικής άδειας άνευ αποδοχών ορίζεται η 31.8.2026.»

6. Στο άρθρο 656 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Οι πιστώσεις που έχουν εγγραφεί, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα, στους επικυρωμένους προϋπολογισμούς δήμων και Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης του οικονομικού έτους 2026 κατ' εφαρμογή της παρ. 14 του άρθρου 6 του ν. 4071/2012, μπορούν να διατεθούν για τον σκοπό που προβλέφθηκαν, σύμφωνα με την ίδια παράγραφο.»

7. Στο άρθρο 727 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Η εξέταση υποθέσεων αστικής ευθύνης, του άρθρου 232 του ν. 3852/2010, που εκκρεμούν ενώπιον της αρμόδιας τριμελούς Ελεγκτικής Επιτροπής του ίδιου άρθρου, έως την 29η.6.2026, ολοκληρώνονται από αυτή.»

8. Οι παρ. 1 έως 7 ισχύουν από την 29η.6.2026.

Άρθρο 54

Διόρθωση παροραμάτων στις καταργούμενες διατάξεις του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Αντικατάσταση άρθρου 773 Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Το άρθρο 773 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί καταργούμενων διατάξεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 773

Καταργούμενες διατάξεις

Α. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος:

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 28, περί μεταβατικών διατάξεων, του άρθρου 727, περί μεταβατικών διατάξεων, και της περ. α) της παρ. 5 του παρόντος άρθρου καταργούνται τα άρθρα πρώτο (εσωτερικά άρθρα 1 έως 287), δεύτερο, τρίτο και τέταρτο του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114).

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 87, περί μεταβατικής διάταξης, καταργούνται τα άρθρα 1 έως 72, 82 έως 90, οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 118 του ν. 4804/2021 (Α' 90) και η παρ. 5Α του άρθρου 18 του ν. 1735/1987 (Α' 195).

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 105, περί μεταβατικής διάταξης, καταργούνται τα άρθρα 1 έως 16 του ν. 3870/2010 (Α' 138).

4. Με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 448, περί μεταβατικών διατάξεων, καταργούνται:

α) Τα άρθρα 1 έως 3, 9 έως 11, η παρ. 1 του άρθρου 12, τα άρθρα 15 έως 17, οι παρ. 4, 5 και 7 του άρθρου 18, τα άρθρα 19 έως 21, 24, η παρ. 1 του άρθρου 26, οι παρ. 1 έως 7 και 9 έως 12 του άρθρου 27, τα άρθρα 28, 29, 31 και 33 έως 36 του ν. 2130/1993 (Α' 62),

β) τα άρθρα 1 έως 17, 19 έως 21, 23, 26 έως 30, 32 έως 34, 44 και 48 του ν. 1080/1980 (Α' 246).

5. Με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 448, καταργούνται:

α) Το άρθρο 166Α του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων,

β) τα άρθρα 25, οι παρ. 1 έως 10 του άρθρου 26 και το άρθρο 27 του ν. 1828/1989 (Α' 2),

γ) τα άρθρα 1 έως 47, 49 έως 55, 57 έως 62, 67, 69 έως 74 και 76 έως 83 του ν. 1416/1984 (Α' 18),

δ) το άρθρο 3 του ν. 505/1976 (Α' 353),

ε) τα άρθρα 1 έως 27 του ν.δ. 318/1969 (Α' 212),

στ) το β.δ. 542/1961 (Α' 136),

ζ) τα άρθρα 1 έως 91 του β.δ. 17/5-15.6.1959 (Α' 114),

η) τα άρθρα 1 έως 104 του β.δ. 24/9-20.10.1958 (Α' 171).

6. Με την επιφύλαξη των άρθρων 183 και 727, καταργούνται:

α) Τα άρθρα 77 και 179, τα άρθρα 225 έως 226, οι παρ. 1 έως 5 του άρθρου 227, το άρθρο 228 και τα άρθρα 230, 230Α, 231, 232, 233, 234, 236 έως 238 του ν. 3852/2010 και

β) τα άρθρα 1 έως 118 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.δ. 30/1996, Α' 21).

7. Με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 307, περί μεταβατικών διατάξεων, καταργείται το άρθρο 163 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143).

Β. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα, καταργούνται:

1. η παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 5270/2026 (Α' 9),

2. η παρ. 4 του άρθρου 31 του ν. 5218/2025 (Α' 125),

3. το άρθρο 29 του ν. 5188/2025 (Α' 49),

4. οι παρ. 2 έως 6 του άρθρου 47 του ν. 5167/2024 (Α' 207),

5. το άρθρο 77 του ν. 5164/2024 (Α' 202),

6. τα άρθρα 19 έως 22, 26 έως 33, 36, 40, 41 και 51 του ν. 5143/2024 (Α' 161),

7. η παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 5130/2024 (Α' 127),

8. το άρθρο 64 του ν. 5129/2024 (Α' 124),

9. το άρθρο 70 του ν. 5108/2024 (Α' 65),
10. τα άρθρα 43 και 45 του ν. 5099/2024 (Α' 48),
11. το άρθρο 22 του ν. 5085/2024 (Α' 17),
12. τα άρθρα 50, 51, 54, 55 και 61 του ν. 5083/2024 (Α' 12),
13. τα άρθρα 89 έως 94 και 117, 118 και 120 του ν. 5079/2023 (Α' 215),
14. το άρθρο 24 του ν. 5076/2023 (Α' 207),
15. τα άρθρα 3 έως 8, 11 έως 19, 21 και 23 έως 26 του ν. 5056/2023 (Α' 163),
16. τα άρθρα 7 έως 22 του ν. 5046/2023 (Α' 137),
17. τα άρθρα 5, 8 έως 11, 13, 18, 37, η παρ. 1 του άρθρου 45 και το άρθρο 46 του ν. 5043/2023 (Α' 91),
18. το άρθρο 10 του ν. 5039/2023 (Α' 83),
19. το άρθρο 266 του ν. 5037/2023 (Α' 54),
21. τα άρθρα 40 έως 45, 47 έως 51, 56 και 59 του ν. 5027/2023 (Α' 48),
22. τα άρθρα 30 έως 37 του ν. 5013/2023 (Α' 12),
23. τα άρθρα 3 έως 6, η παρ. 2 του άρθρου 36, καθώς και τα άρθρα 38 έως 49, οι παρ. 2 έως 10 του άρθρου 5 και τα άρθρα 56, 96, 97 και 110 του ν. 5003/2022 (Α' 230),
24. το άρθρο 34 του ν. 4999/2022 (Α' 225),
25. το άρθρο 82 του ν. 4975/2022 (Α' 187),
26. τα άρθρα 39 και 163 έως 165 του ν. 4964/2022 (Α' 150),
27. τα άρθρα 40 έως 44, 46, 63, 64, 70 έως 72, 74 έως 76, 78 του ν. 4954/2022 (Α' 136),
28. τα άρθρα 16 και 45 του ν. 4937/2022 (Α' 106),
29. το άρθρο 76 του ν. 4921/2022 (Α' 75),
30. τα άρθρα 10, 16, 17, 20, 21, 22, 41 και 42 του ν. 4915/2022 (Α' 63),
31. τα άρθρα 99 έως 111 και 175 του ν. 4876/2021 (Α' 251),
32. τα άρθρα 40 και 52 του ν. 4873/2021 (Α' 248),
33. το άρθρο 83 του ν. 4850/2021 (Α' 08),
34. τα άρθρα 96 έως 98 του ν. 4842/2021 (Α' 190),
35. το άρθρο 136 του ν. 4831/2021 (Α' 170),
36. τα άρθρα 48, 50, 51 και 63 έως 67 του ν. 4830/2021 (Α' 169),
37. το άρθρο 33 του ν. 4829/2021 (Α' 166),
38. τα άρθρα 60, 64 και 65 του ν. 4821/2021 (Α' 134),
39. τα άρθρα 54 και 55 του ν. 4811/2021 (Α' 108),
40. τα άρθρα 26 και 39 του ν. 4807/2021 (Α' 96),
41. τα άρθρα 243 έως 247 του ν. 4798/2021 (Α' 68),
42. τα άρθρα 37, 38, 46, 50, 51, 54 έως 56, 58 έως 61, 65 και 66 του ν. 4795/2021 (Α' 62),
43. τα άρθρα 91 και 92 του ν. 4790/2021 (Α' 48),
44. το άρθρο τριακοστό έκτο του ν. 4771/2021 (Α' 16),
45. τα άρθρα 51 και 52 του ν. 4753/2020 (Α' 227),
46. τα άρθρα 72 και 73 του ν. 4745/2020 (Α' 214),
47. το άρθρο 26 του ν. 4736/2020 (Α' 200),
48. τα άρθρα 38 έως 40, 48, 55, 63, οι παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 66 και η παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 4735/2020 (Α' 197),
49. το άρθρο 7 του ν. 4728/2020 (Α' 186),
50. το άρθρο 69 του ν. 4722/2020 (Α' 177),
51. τα άρθρα 106, 107, 132 και 133 του ν. 4714/2020 (Α' 148),
52. το άρθρο 79 του ν. 4712/2020 (Α' 146),
53. η παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4711/2020 (Α' 145),
54. η παρ. 1 του άρθρου 375 και το άρθρο 376 του ν. 4700/2020 (Α' 133),
55. α) τα άρθρα εικοστό έκτο, εικοστό έβδομο, εικοστό όγδοο, τριακοστό τρίτο, τριακοστό τέταρτο του Μέρους Στ' του άρθρου 1,
β) τα άρθρα εικοστό τρίτο, εικοστό τέταρτο, εικοστό πέμπτο, εικοστό έκτο του Μέρους Ε' του άρθρου 2 και
γ) το άρθρο 79 του ν. 4690/2020 (Α' 104),
56. το άρθρο 65 του ν. 4688/2020 (Α' 101),
57. το άρθρο 94 και η παρ. 3 του άρθρου 130 του ν. 4685/2020 (Α' 92),
58. οι παρ. 4 και 5 του άρθρου τεσσαρακοστού τρίτου του ν. 4684/2020 (Α' 86),

59. το άρθρο τριακοστό έβδομο του ν. 4683/2020 (Α' 83),
60. τα άρθρα 1 έως 5, 7 έως 11, 16, 18, 21, 24, 92, 93, 95 και 99 του ν. 4674/2020 (Α' 53),
61. οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 54 του ν. 4662/2020 (Α' 27),
62. τα άρθρα 45, 47 και 51 του ν. 4647/2019 (Α' 204),
63. τα άρθρα 177, 178, 180, 182, 184, 187, οι παρ. 1 έως 6, 8 και 9 του άρθρου 229, τα άρθρα 230 και 231 του ν. 4635/2019 (Α' 167),
64. τα άρθρα 10 έως 15 του ν. 4625/2019 (Α' 139),
65. τα άρθρα 1 έως 13, 15, 16 και οι παρ. 2 έως 9 του άρθρου 114 του ν. 4623/2019 (Α' 134),
66. τα άρθρα 50 έως 76, 96 έως 100, 102, 103, 107 και 108 του ν. 4604/2019 (Α' 50),
67. τα άρθρα 154 έως 158 του ν. 4600/2019 (Α' 43),
68. το άρθρο 51 του ν. 4587/2018 (Α' 218),
69. το άρθρο 28 του ν. 4585/2018 (Α' 216),
70. το άρθρο 94 του ν. 4582/2018 (Α' 208),
71. το άρθρο 16 του ν. 4575/2018 (Α' 192),
72. το άρθρο 12 του ν. 4558/2018 (Α' 140),
73. τα άρθρα 2 έως 4, 15, 32, 36, 38, 47, 52, 61, 68 έως 90, 92 έως 105, 107 έως 115, 120, 124, 127, 131 έως 150, 175 έως 185, 189 έως 214, 216, 221 έως 239, 241 έως 244 και 246 του ν. 4555/2018 (Α' 133),
74. τα άρθρα 35 και 36 του ν. 4521/2018 (Α' 38),
75. το άρθρο 58 του ν. 4520/2018 (Α' 30),
76. το άρθρο 348 του ν. 4512/2018 (Α' 5),
77. το άρθρο 66 του ν. 4509/2017 (Α' 201),
78. τα άρθρα 44 και 45 του ν. 4508/2017 (Α' 200),
79. τα άρθρα 104 και 108 του ν. 4485/2017 (Α' 114),
80. τα άρθρα 1 έως 20, η παρ. 1 του άρθρου 22, τα άρθρα 23 έως 25, 27, 28, 30, 32 έως 44, 46 έως 58, 60 έως 63, 65 έως 70, 72 έως 74, 78, 114, 130 και 134 του ν. 4483/2017 (Α' 107),
81. τα άρθρα 25, 26 και 27 του ν. 4479/2017 (Α' 94),
82. το άρθρο 18 του ν. 4461/2017 (Α' 38),
83. τα άρθρα 15 και 18 του ν. 4456/2017 (Α' 24),
84. το άρθρο 42 του ν. 4447/2016 (Α' 241),
85. τα άρθρα 77 και 78 του ν. 4445/2016 (Α' 236),
86. το άρθρο 76 του ν. 4443/2016 (Α' 232),
87. το άρθρο 56 του ν. 4386/2016 (Α' 83),
88. το άρθρο 45 του ν. 4369/2016 (Α' 33),
89. το άρθρο 31 του ν. 4361/2016 (Α' 10),
90. η παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015 (Α' 176),
91. το άρθρο 9 (εσωτερικά άρθρα 1, 2 και 5) του ν. 4350/2015 (Α' 161),
92. το άρθρο 13 του ν. 4337/2015 (Α' 129),
93. η παρ. 6 του άρθρου 27 και τα άρθρα 42 έως 44 του ν. 4325/2015 (Α' 47),
94. τα άρθρα 29 και 43 του ν. 4320/2015 (Α' 29),
95. τα άρθρα 75 έως 79, οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 81 και το άρθρο 115 του ν. 4316/2014 (Α' 270),
96. το άρθρο 45 του ν. 4315/2014 (Α' 269),
97. το άρθρο 13 του ν. 4312/2014 (Α' 260),
98. το άρθρο 88 του ν. 4307/2014 (Α' 246),
99. η παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4301/2014 (Α' 223),
100. το άρθρο 55 του ν. 4277/2014 (Α' 156),
101. τα άρθρα 1 έως 4, 6 έως 9, 16, 18 έως 26, 31 έως 33, 35 έως 46, 48, 50, 52, 63, 64, 66, 68, 69, 72, 73, 77 και 79 του ν. 4257/2014 (Α' 93),
102. το άρθρο 57 του ν. 4249/2014 (Α' 73),
103. το άρθρο 38 του ν. 4235/2014 (Α' 32),
104. τα άρθρα 14 και 15 του ν. 4224/2013 (Α' 288),
105. το άρθρο 24 του ν. 4208/2013 (Α' 252),
106. το άρθρο 78 του Κώδικα κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπών διατάξεων (ν. 4182/2013, Α' 185),
107. τα άρθρα 76 έως 79 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167),

108. τα άρθρα 1 (εσωτερικά άρθρα 1 έως 7, 9 και 10), 6, 8 και 10, η παρ. 2 του άρθρου 13, 14, τα άρθρα 16, 20 και η παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4147/2013 (Α' 98),
109. τα άρθρα 5 και 6 του ν. 4144/2013 (Α' 88),
110. τα άρθρα 1 έως 10 του π.δ. 7/2013 (Α' 26),
111. τα άρθρα 4 έως 4Ε του ν. 4111/2013 (Α' 18),
112. οι περ. 1 και 2 της υποπαρ. Στ1 της παρ. Στ. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222),
113. τα άρθρα πρώτο έως δέκατο του ν. 4089/2012 (Α' 206),
114. τα άρθρα 1 έως 5, οι παρ. 1 έως 11, 13, 14 και 16 του άρθρου 6, τα άρθρα 7 και 11, οι παρ. 3 έως 5, 7 έως 9 του άρθρου 12 και οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 43 του ν. 4071/2012 (Α' 85),
115. οι παρ. 3α έως στ' του άρθρου 3 του ν. 4051/2012 (Α' 40),
116. το άρθρο 42 του ν. 4049/2012 (Α' 35),
117. το άρθρο 64 του ν. 4042/2012 (Α' 24),
118. τα άρθρα 10 και 12 του ν. 4018/2011 (Α' 215),
119. το άρθρο 15 του ν. 4014/2011 (Α' 209),
120. η παρ. 2 του άρθρου 192 του ν. 4001/2011 (Α' 180),
121. η παρ. 20 του άρθρου 66 του ν. 3984/2011 (Α' 150),
122. τα άρθρα 43, 44, 51, 52, 54 και 55 του ν. 3979/2011 (Α' 138),
123. οι παρ. 1, 2, 9 έως 11 του άρθρου 58 του ν. 3966/2011 (Α' 118),
124. οι παρ. 6 και 7 του άρθρου 26 του ν. 3938/2011 (Α' 61),
125. οι παρ. 3 και 6 του άρθρου 51 του ν. 3905/2010 (Α' 219),
126. η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3861/2010 (Α' 112),
127. οι παρ. 1 έως 3 του άρθρου 29 του ν. 3838/2010 (Α' 49),
128. τα άρθρα 1 έως 6Β, 58 έως 74, η παρ. 2 του άρθρου 74Α, τα άρθρα 75, 76, 78 έως 97, 97Β έως 108, οι παρ. 1 έως 8 και η περ. α' της παρ. 9 του άρθρου 109, τα άρθρα 110 έως 112, 159 έως 175, η παρ. 2 του άρθρου 175Α, τα άρθρα 176 έως 178, 180 έως 198, 200 έως 207, 209 έως 218, 220, 223, 223Α, 224, η παρ. 6 του άρθρου 227, τα άρθρα 229, 235, 242, 243, η περ. β' της παρ. 11 του άρθρου 247, τα άρθρα 248, 254 έως 281Α, οι παρ. 3 έως 19 του άρθρου 282, οι παρ. 1, 2 και 5 έως 22 του άρθρου 283 και τα άρθρα 284 και 285 του ν. 3852/2010 (Α' 87),
129. η παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 3833/2010 (Α' 40),
130. τα άρθρα 32 έως 35, οι παρ. 3 έως 5 του άρθρου 36, τα άρθρα 37 έως 41 και οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 63 του ν. 3801/2009 (Α' 163),
131. το άρθρο 27 του ν. 3756/2009 (Α' 53),
132. το άρθρο 2 του ν. 3752/2009 (Α' 40),
133. τα άρθρα 18 έως 20, 22 και 43 του ν. 3731/2008 (Α' 263),
134. το άρθρο 34 του ν. 3697/2008 (Α' 194),
135. τα άρθρα 24 και 26 του ν. 3649/2008 (Α' 39),
136. τα άρθρα 34 και 34Α του ν. 3614/2007 (Α' 267),
137. το άρθρο 22, οι παρ. 1 έως 11 του άρθρου 24 και το άρθρο 26 του ν. 3613/2007 (Α' 263),
138. τα άρθρα 1 έως 7 του π.δ. 185/2007 (Α' 221),
139. το άρθρο 161 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων,
140. το άρθρο 10 του ν. 3577/2007 (Α' 130),
141. τα άρθρα 22 και 23 του ν. 3536/2007 (Α' 42),
142. τα άρθρα 17, 25 και 26 του ν. 3491/2006 (Α' 207),
143. τα άρθρα 26, 27 και 29, η παρ. 6 του άρθρου 30 και το άρθρο 31 του ν. 3448/2006 (Α' 57),
144. τα άρθρα 1 έως 8 του ν. 3443/2006 (Α' 41),
145. τα άρθρα 1 έως 7 του π.δ. 252/2005 (Α' 301),
146. τα άρθρα 1 έως 3, οι παρ. 1, 2, 4 και 5 του άρθρου 4 και τα άρθρα 5 έως 9 του ν. 3345/2005 (Α' 138),
147. το άρθρο 18 του ν. 3320/2005 (Α' 48),
148. τα άρθρα 1 έως 5, 20 έως 24, 26 έως 29, 31, 33 και οι παρ. 1, 2, 3, 6 και 12 του άρθρου 35 του ν. 3274/2004 (Α' 195),
149. το άρθρο 16 του ν. 3254/2004 (Α' 127),
150. τα άρθρα 19, 20 και 26 του ν. 3242/2004 (Α' 102),
151. τα άρθρα 23 έως 30 και 33 του ν. 3202/2003 (Α' 284),
152. τα άρθρα 7, 9 έως 11, 14, 15 και 17 του ν. 3146/2003 (Α' 125),
153. η παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 3106/2003 (Α' 110),

154. το άρθρο 17 του ν. 3044/2002 (Α' 197),
155. το άρθρο 26 του ν. 3013/2002 (Α' 102),
156. το άρθρο 17 του π.δ. 23/2002 (Α' 19),
157. τα άρθρα 1 έως 8 του π.δ. 341/2001 (Α' 230),
158. τα άρθρα 12, 13, οι παρ. 1 έως 6 του άρθρου 16 και τα άρθρα 17 έως 19 του ν. 2946/2001 (Α' 224),
159. το άρθρο μόνον του π.δ. 133/2001 (Α' 118),
160. τα άρθρα 9, 12 και 14 του ν. 2880/2001 (Α' 9),
161. τα άρθρα 1 έως 4 του π.δ. 161/2000 (Α' 145),
162. τα άρθρα 8, 11 και 13 του ν. 2839/2000 (Α' 196),
163. το άρθρο 25 του ν. 2753/1999 (Α' 249),
164. το άρθρο 25 και οι παρ. 1, 2 και 4 έως 6 του άρθρου 28 του ν. 2738/1999 (Α' 180),
165. τα άρθρα 1 έως 15 του ν. 2672/1998 (Α' 290),
166. οι παρ. 1 έως 11, 13 και 15 έως 20 του άρθρου 9 του ν. 2623/1998 (Α' 139),
167. τα άρθρα 1 έως 29 του ν. 2539/1997 (Α' 244),
168. τα άρθρα 1 έως 27 του π.δ. 331/1996 (Α' 223),
169. τα άρθρα 1 έως 25 του π.δ. 242/1996 (Α' 179),
170. τα άρθρα 1 έως 19 του π.δ. 198/1996 (Α' 159),
171. τα άρθρα 1 και 2 του π.δ. 161/1996 (Α' 118),
172. τα άρθρα 1 έως 24 του π.δ. 369/1995 (Α' 198),
173. τα άρθρα 1 έως 7, 11 και 13 του ν. 2307/1995 (Α' 113),
174. το άρθρο 13 του ν. 2297/1995 (Α' 50),
175. τα άρθρα 53 έως 56 του ν. 2218/1994 (Α' 90),
176. η παρ. 3 του άρθρου 40 του ν. 2065/1992 (Α' 113),
177. τα άρθρα 1 έως 14 του π.δ. 497/1991 (Α' 180),
178. τα άρθρα 1 έως 5, 10 και 12 του ν. 1878/1990 (Α' 33),
179. το άρθρο μόνον του π.δ. 250/1989 (Α' 118),
180. τα άρθρα 1 έως 38, 41, 42, 44 και 47 του ν. 1832/1989 (Α' 54),
181. τα άρθρα 1 έως 21 του π.δ. 171/1987 (Α' 84),
182. το άρθρο μόνον του π.δ. 51/1987 (Α' 26),
183. οι παρ. 9 (10) και 10 (11) του άρθρου 18 του ν. 1735/1987,
184. τα άρθρα 1 έως 20 του π.δ. 80/1986 (Α' 30),
185. τα άρθρα 41 και 50 του ν. 1566/1985 (Α' 167),
186. τα άρθρα 1 έως 11 του π.δ. 258/1985 (Α' 99),
187. τα άρθρα 14 έως 17 του ν. 1518/1985 (Α' 30),
188. τα άρθρα 10 έως 15, 17 και 19 του ν. 1491/1984 (Α' 173),
189. τα άρθρα 1 έως 14 του ν. 1235/1982 (Α' 26),
190. τα άρθρα 1 έως 10 του π.δ. 270/1981 (Α' 77),
191. τα άρθρα 1 έως 31 του ν. 1069/1980 (Α' 191),
192. τα άρθρα 1 έως 28 του ν. 890/1979 (Α' 80),
193. τα άρθρα 1 έως 5 του π.δ. 923/1977 (Α' 315),
194. τα άρθρα 1 έως 6 του ν. 429/1976 (Α' 235),
195. τα άρθρα 1 έως 13 του ν. 215/1975 (Α' 260),
196. τα άρθρα 1 έως 14 του ν. 25/1975 (Α' 74),
197. τα άρθρα 15 έως 22 του ν.δ. 1044/1971 (Α' 245),
198. τα άρθρα 1 έως 24 του ν.δ. 703/1970 (Α' 219),
199. το άρθρο 4 του α.ν. 582/1968 (Α' 225).

Γ. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος.»

2. Η παρ. 1 ισχύει από την 29η.6.2026.

Άρθρο 55

**Διορθώσεις παροραμάτων στην έναρξη ισχύος του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης -
Τροποποίηση άρθρου 774 Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης**

1. Στο άρθρο 774 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ν. 5314/2026, Α' 103), περί έναρξης ισχύος, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, οι λέξεις «με την επιφύλαξη των παρ. 2, 3 και 4» αντικαθίστανται

από τις λέξεις «με την επιφύλαξη των παρ. 2, 3, 4 και 5», β) στην περ. β), της παρ. 2, οι λέξεις «του άρθρου 519» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 518» και γ) στην παρ. 3, οι λέξεις «του άρθρου 526» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 525» και το άρθρο 774 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 774

Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος εκκινεί από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των παρ. 2, 3, 4 και 5.

2. Η ισχύς των προθεσμιών:

α) της παρ. 2 του άρθρου 517, περί χρηματοοικονομικών καταστάσεων και

β) του πέμπτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 518, περί ελέγχου, έγκρισης και δημοσίευσης χρηματοοικονομικών αναφορών,

εκκινεί από την 1η Ιανουαρίου 2028.

Για τις χρήσεις των ετών 2026 και 2027, οι αντίστοιχες προθεσμίες είναι μέχρι το τέλος Ιουνίου του επόμενου έτους και εντός δύο (2) μηνών από τη σύνταξή τους, αντίστοιχα για τις περ. α) και β) της παρούσας.

3. Η ισχύς της παρ. 4 του άρθρου 525, περί επιχορηγήσεων και βοηθημάτων δήμων, αρχίζει από την 1η Ιουλίου 2024.

4. Η ισχύς του άρθρου 755, περί κύρωσης του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας, αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Πρωτοκόλλου που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρ. 3 του άρθρου 5 αυτού.

5. Η ισχύς του άρθρου 756, περί άρσης επιφυλάξεων του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας, αρχίζει από την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρ. 3 του άρθρου 12 του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας.»

2. Η παρ. 1 ισχύει από την 29η.6.2026.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β'

Άρθρο 56

Επικαιροποίηση νομοθετικών παραπομπών ν. 4727/2020

Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στην παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 4727/2020 (Α' 184), εφεξής νοείται το άρθρο 28Γ του ν. 4727/2020.

Άρθρο 57

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

1. Η παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί αιτήσεων φυσικών προσώπων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης.

2. Το άρθρο 17 του π.δ. 850/1976 (Α' 311) περί των ληξιαρχικών βιβλίων εκθέσεων.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 58

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 20 Ιουλίου 2026

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑΣ

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	Εξωτερικών ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ
Εθνικής Άμυνας ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΔΕΝΔΙΑΣ	Εσωτερικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ	Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ
Υγείας ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ	Υποδομών και Μεταφορών ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ
Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ	Ανάπτυξης ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ	Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ
Δικαιοσύνης ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ	Μετανάστευσης και Ασύλου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ	Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΣΧΟΙΝΑΣ	Ψηφιακής Διακυβέρνησης ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ	Επικρατείας ΧΡΗΣΤΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 20 Ιουλίου 2026

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
  - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
  - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
  - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- A.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- B.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

* 0 1 0 0 1 1 4 2 0 0 7 2 6 0 0 4 6 *